

Confabula

A PTE ÁOK HALLGATÓI LAPJA
2003-2004.I. FÉLÉV 2. SZÁM

Readme.txt

India

CONFABULA

A Pécsi Tudományegyetem
orvostanhallgatóinak lapja

Főszerkesztő

Prépost Eszter
prp@maffia.hu

Felelős szerkesztő

Vastag László
vasco@medstud.pote.hu

Tördelőszerkesztő

Szukits Sándor
zipacna@freemail.hu

Olvasó szerkesztő

Muzsek Zsófia
Nagy Csaba
Tinku Dóra

Címlap:

Penke József (José)

Munkatársaink

Békési Bernadett
Domány Eszter
Hornyák Árpád
Lőcsei Zoltán
Markó Lajos
Solymos Andor
Váncsodi József
Varga Ágnes
Zubán Dániel Rafael

Megjelenés időpontja:

2003. november

Szerkesztőség címe

7624 Pécs, Szigeti út 12.
Diákiroda, Confabula
Tel.: (72)536-000/1541
fax: (72)536-111

E-mail elérhetőség

confabula@webmail.hu

Megjelenik 1300 példányban

Készült a Pécsi Tudományegyetem
Általános Orvosi Kar nyomdájában

Tisztelt Olvasó!

Tisztelettel ülök a gép előtt...

Rengeteg gondolat kavargó a fejemben. Most állok neki az ötödik verzióknak.

Mit is írhatnék az utolsó tisztelt olvasómban? Elkezdtem egy szorgalmi időszak kontra vizsga időszakos valamit, mely közhelyek tömkelege lett végül. Utána egy 'egyetemmelnyensokbarátságösszerelemkötet' valamit, az meg örülten ömlengősre sikeredett.

Ez van. Lezárul egy korszak az életemben, és elkezdődik egy új az újság életében, én meg ülök itt megkukulva.

Szívemcsücske. Ez a szó jutott az eszembe, amikor rá gondoltam két éven keresztül. De ideje, hogy másé legyen ez a gondolat. Ideje megújulnia.

Tisztelettel: búcsúzómm...

-pRp-

Tartalom:

EGYETEM

Új Dékán az Orvoskaron: Prof. Dr. Sümegi Balázs	3.
Ők is emberek: Dr. Tury Peregrin	4.
A medicina halhatatlan legendái: Semmelweis Ignác	8.
Instruktor oldal	11.
A-Kollégium: 1973-2003	12.
Humsirc oldal	13.
Közérdekű	14.
TDK: Interjú Dr. Miseta Attilával	16.
Fogász oldal	20.
Teabarlang	21.
Felezték!	26.

KULTÚRA

Readme.txt: India	22.
A szél beszél	24.
Könyvajánló: Kundera - Búcsúkeringő	27.
Múvi kritik: Kill Bill	28.
Vena Literatura	29.
Havinovella: Biffidus Essensis bulizni megy	30.
Horoszkóp	32.
Rejtvény-fejtvény	34.

Új Dékán Az Orvostudományi Egyetemen

BESZÉLGETÉS PROF. DR. SÜMEGI BALÁZZSAL

Szeptember közepe óta prof. dr. Sümegi Balász karunk dékánja. Megválasztása után dékáni céljairól, a legfontosabb teendőkről kérdeztem. Íme a beszélgetés rövid kivonata.

A Dékán Úr szerint nagyon nehéz helyzetben van a kar, a gazdasági stabilizáció, az adósságállomány csökkentése a fő cél. Erre megoldást nyújthat egy rendkívül szigorú pénzügyi ellenőrzési rendszer kialakítása. Fontos, ehhez kapcsolódó célkitűzésként említette az egyéb karokra való átköltés forintosítását, ellensúlyozandó a karunkat érő kettős negatív hatást; nevezetesen hogy mind az oktatás, mind az egészségügy nagymértékben alulfinanszírozott.

Röviden bemutatva a dékáni vezetés tagjait: Szekeres Júlia, a Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet igazgató professzorasszonya a tudományos dékánhelyettesi posztot tölti be, illetve az Angol Program vezetője. Általános és gazdálkodási helyettes Melegh Béla professzor, az Orvosi Genetikai és Gyermekegészségügyi Intézet professzora, oktatási dékánhelyettes Wittmann István, a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum docense.

Dékán Úr szerint az oktatás terén konkrét probléma a klinikai készségek elsajátításának és számonkérésének kérdése, ennek terén várható reform, amelyhez nagy segítséget nyújthat az oktatási dékánhelyettes klinikai szemlélete és oktatói tapasztalata.

Fejlesztésekkel kapcsolatban feladatként tűzte ki a

gyógyszerészképzés infrastruktúrájának kialakítását, intézetek létrehozását; a fogorvos-tan-hallgatók képzését is fejleszteni kívánja legalább 3 fogászati intézet létrehozásával, de a pillanatnyi gazdasági helyzetben ez igen nehézkes lesz. Célkitűzése a gyógyszerész szak továbbfejlesztése, hiszen ez vonzó lehet biotechnológiai vállalkozásoknak, forrást biztosítva a kutatásfejlesztéshez.

Arra a kérdésre, milyen változásokat hozhat az Európai Unióhoz való csatlakozás, elmondta, anyagi előnyöket mindenképpen, hiszen részt vehetünk majd

az EU6-os pályázatokban; másrészt az együttműködések révén kibővülnek majd a lehetőségek a külföldi munkavégzés terén. Kimondottan előnyös lehet karunkra nézve, hogy Nyugat-Európában igen nagy az orvosigény, tehát remélhetőleg emelkedik majd a szak hallgatói létszáma; ugyanakkor Európaszerte gyógyszerész-hiány van, s a szak teljes kikutatásakor megindulhat az angol nyelvű gyógyszerészképzés is.

Dékáni periódusának legkritikusabb kérdéseként említette, hogy sikerül-e bővíteni a költségtérítéssel hallgatók létszámát körülbelül 150 általános orvos és 50-60 gyógyszerész-hallgatóval, hiszen ez kihozhatja a kart a mélypontról.

Összegzésként elmondta, hogy a válságot túlélni az elsődleges cél, szigorú és logikus gazdálkodással, mind kevesebb elbocsátással, a lehető legtöbb jó szakember megtartásával és utánpótlásuk kinevelésével, illetve a mihamarabbi stabilizáció után erőteljes fejlesztéssel.

-Vastag László-

Ők is emberek

DR. TURY PEREGRIN

Három éve indult cikksorozatunk célja, hogy bemutassuk az általatok ismert vagy kevésbé ismert híres-hírhedt oktatókat, eddig többnyire ismeretlen szemszögből. Mostani számunkban dr. Tury Peregrint, a Honvéd-, Katasztrófaorvostani és Oxiológiai Intézet igazgatóját faggattuk...

Mi volt az orvosokkal kapcsolatos első élménye? Milyen impulzusok érték gyermekkorában?

Tulajdonképpen két elég jelentős esemény van, amit - így a pályám második felében - már el merek mondani. Az első meghatározó élményem hat éves koromban volt, a világháború végén. Mellettem haltak meg sérültek a légópincében. A második nagyon személyes; tíz éves koromban apám mellettem halt meg hirtelen halállal. Ez két olyan momentum volt, ami elindított az orvosi pálya felé. Amikor felvételiztem még egyiket sem mondhattam el (mert ott, akkoriban enyhén fogalmazva érdekesen nézett volna ki), de 44 év után az embert már nem izgatja annyira.

Középiskolába hova járt?

Budapesten a Kölcsey Gimnáziumba jártam. Azt nem szabad elfelejteni, hogy én 1957-ben érettségiztem; páncélosok és géppisztolyosok kíséretében jártunk iskolába, amikor már egyáltalán járhattunk. Épp most volt évfolyamtalálkozóink. 6 orvos lett a 18 érettségiző gyerekből. A 6 orvosból egy anatómus professzor lett, egy kardiológus magán tanár, két főorvos és még egy kolléga, én pedig tanszékvezető vagyok.

Hogyhogy ilyen sokan választották az orvosi pályát? Talán valamilyen speciális biológia osztályba járt?

Nem, semmi ilyesmi. Egyetlen egy dologban volt speciális, hogy orosz tagozat volt, úgyhogy 4 év alatt

megtanultam oroszul, amiből időnként még ma is profitálok. 14 és 18 éves kora között az embernek - ha jó pedagógus tanítja - akkor szivacs az agya és meg lehet tanulni egy nyelvet.

Akkor ezek szerint jó tanárai voltak középiskolában.

Igen. Hála Istennek. Nem kiemelkedő, de megvoltunk velük. Csupa idős tanárunk volt, a mi osztályunk meg elég botránnyosan tudott viselkedni. Ahogy mi elmentünk, a minket tanító tanárok jelentős része már elment nyugdíjba.

Középiskola után egyből a Budapesti Orvosi Egyetemre (a mai Semmelweis Egyetem) felvételizett?

Igen azonnal felvételiztem, el is utasítottak, aztán

fellebbeztem, megint elutasítottak, aztán a minisztériumból vettek fel. De azonnal felvettek, tehát nem voltam évvesztes. Tulajdonképpen sikerült úgy elvégezni az egyetemet, hogy nem volt jó az indexemben, csak jeles. (Kormánygyűrűt azért nem kaptam, mert gimnáziumban tornából nem volt ötösöm.) Ennek nagyon materiális okai voltak. Lévén, hogy édesanyám egyetlen fizetéséből éltünk, minden fillért meg kellett becsülnünk. Édesapám zeneszerző, zenepedagógus és a Cserkészindulónak a zeneszerzője volt, ami 1957-ben nem volt jó útravaló. (Ma, aki oboát, angolkürtöt, illetve fafúvóst fúj, az valahonnan

második, harmadik, negyedik generációban apám volt tanítványa.) Így csak akkor kaptam egy fillért is, hogyha kitűnően teljesítettem. Tehát így kaptam ösztöndíjat.

Milyen volt az egyetemi élet akkoriban? Mennyiben volt más a maihoz képest?

Sokkal kötöttebb volt, mint most. Előadásokon egyrészt katalógusokat tartottak, de úgy, hogy személyi igazolványt kértek és katalógus cédulát kellett leadni. Sátoros ünnepeken, vagy olyan megemlékezéseken,

mint október 23., március 15., november 4. a katalógust külön tartották. Tudomásom volt róla, - teljesen véletlenül - hogy beépített informátorok voltak a csoporttársaim között, akik minősítették, hogy ki alkalmas és ki nem. Így ilyen eredményekkel sem kaptam meg a népköztársasági ösztöndíjat, mert nem voltam „tisztá”, csak negyed vagy ötöd éves koromba ostromoztak oda be. Tehát ilyesfajta dolgok voltak akkoriban. A másik viszont az, hogy az oktatás minősége az egyetemen olyan volt, hogy nagyon sok minden bevésődött az ember fejébe. Az olyan alaptantárgyakat, mint például az anatómia, nagyon megtanultuk. Maga az orvosi gyakorlat az egyetemi tematikából kimaradt. Tehát az, hogy én injectiókat adjak, azaz, hogy az ember valamit csináljon a gyakorlati óráján, az nem jött össze. Tehát a gyakorlat is elmélet volt. Nekem az volt a szerencsém, hogy jártam kórházba. 17 éves voltam, amikor először kórházban dolgoztam; gyakorlatilag így a János Kórházban indult egészségügyi pályafutásom. Aztán 18 éves koromban, az érettségi utáni nyáron műtösködtem, és az egyetem mellett is folyamatosan bejártam az esti órákban kórházakba, járóbeteg szakrendelésekre. Így például az anatómia egy részét könyvből tanultam, másrészt, amikor délután ott maradtam az orvosi iskola után, akkor bementem a röntgen osztályra -mivel a kórház egész területén szabadon járhattam- és megnéztem az átvilágításokat, hogy hogy működnék a csontok meg a szervek, illetve megnéztem a csontvázon; így végignéztam a képleteket. Tehát így lehetett megtanulni a dolgokat. Voltak egészen kitűnő előadók, például Hársing László professzornak egészen kiváló előadásai voltak, nem beszélve arról, hogy nekem személyesen is kapcsolatom volt az itteni Romhányi professzor öccsével, aki több okból emlékezetes volt. Ő az a típusú ember volt, aki leültette az embert a második sorba és ha nem volt ott, akkor elkezdett keresni név szerint. Ő is apám tanítványa volt és megjegyezte az ábrázatom. Volt arra is példa, hogy betegvizsgálat kapcsán, belgyógyászat előadáson az előadó docens lehívott vizsgálni. Nem tudtam miről van szó, mert sakkoztam órán és a mögöttem lévő szigorló, aki abban a kórházban volt szigorló, ahol én műtősfű, elkezdett lökdösni, hogy álljak fel. Én lementem. Kiderült, hogy nem leszidnak amiért sakkoztam, hanem meg kellett vizsgálni egy beteget. Én ijedtemben megvizsgáltam és olyan jól sikerült megállapítanom a betegségét, hogy ott helyben egy kollokviumi ötöst szereztem. Aztán hetente 8-10 hasat néztem meg éjszakai ügyeletben, naponta a nőgyógyászati műtőben dolgoztam. Mindezek lehetővé tették, hogy másod és harmad éves koromban a nőgyógyászaton és a sebészen műtéti lehetőséget kaptam operatórként, ami ma már azért nem nagyon megy. Azt hozzá kell tennem, hogy negyedévesen kapcsolatba kerültem az aneszteziológiával

is. Ne felejtsek el, hogy ekkor még 1959-60-at írtunk, amikor ez még Magyarországra abszolút nem volt jellemző. Ötöd éves voltam, amikor meghallottam, hogy az egyébként nem túl népszerű Harkányi tanár úr speciálkollégiumot hirdetett aneszteziológiából. Erre elmentünk hárman. Mi voltunk az elsők az országban, akik medikusként aneszteziológiával foglalkoztak. Aztán az idő előrehaladtával és a technika fejlődésével kiderült, hogy amiket csináltam, az az életveszély és a kockázat netovábbja volt. Mert a beteg úgy feldobta volna a talpát, mint annak a rendje, és semmit nem tudtam volna vele csinálni - de hát így nézett ki akkortájt a dolog -.

Tehát gyakorlatilag 17 éves korától már az egyetem megkezdése előtt, folyamatosan dolgozott az egészségügyben.

Valahogy így. Az egészségügyben éltem le az életem, tehát sok házibuli helyett én kórházban ügyeltem, ezt is hozzá kell tenni, de azért voltam én is fiatal. Amúgy hozzátartozott az, hogy kórszövettani laborban tanultam meg a szövettant és a kórszövettant. A végére már a szövettani metszetet ránézésre ismertem, így a szigorlatok sem jelentettek gondot. Ezzel párhuzamosan zajlott az, hogy tanultam az aneszteziológiát, ami nagy iskola volt, mert főleg politraumatizált betegeket kellett altatni bármilyen műtetre.

Ez egy hatalmas felelősség is volt.

Így van, és ez adott egy olyan interdiszciplináris áttekintést, hogy belgyógyászként az ember tudott sebész módjára gondolkodni.

Mi volt a legjobb illetve a legrosszabb vizsgája? Van-e olyan vizsga, amire szívesen emlékszik vissza, van-e olyan, amire kevésbé?

Minden vizsgám jeles volt, ennek ellenére volt olyan, amely kísérteties jellegű volt és olyan is, ami könnyű. Mondjuk a belgyógyászat kollokviumomra, - amiről már meséltem - amit a beteg mellett szereztem, egy jó vizsgaként emlékszem vissza; a beteg egyébként policisztás volt. A bőrgyógyászat kísérteties volt. Azt tudni kell, hogy Földvári professzor irtotta ki a szifilisz Magyarországról - de a bőrgyógyásztól, amúgy is tartottam, nem tudom már miért - és bőrgyógyászat szigorlaton 3 kérdésből 2 a szifiliszre vonatkozott és összesen ennyit tudtam. Úgyhogy vártam, hogy csoda történjen, - ami ugye nem történt meg - de aztán adott 3 mentőkérdést és végül beírta a jelest, amit csak az indexemnek köszönhetek, mert nem akarta elrontani az addigi „összképet”. A legkönnyebb vizsgám az talán gyermekgyógyászat szigorlatom volt, ami összesen 3 darab szóból állt. De volt olyan is, hogy összevitatkoztam szigorlaton, de végül, akkor is megkaptam a jelest.

Rengeteg helyet említett, ahol dolgozott egyetemi évei során illetve már azelőtt is. Ezeket TDK munkában végezte vagy esetleg más formában?

Nem volt akkoriban TDK, illetve csak valami hasonló. Elsősorban kórtanra és gyógyszertanra jártam be, de annak tulajdonképpen nem volt semmiféle következménye, csak hogy megtanultam olvasgatni cikkeket. Ezenkívül a mentőtanfolyamot is elvégeztem. Szerencsére nem egy mentőállomásra voltam kinevezve, hanem Budapest összes mentőállomásához, hol itt, hol ott dolgoztam, így megismertem az egész fővárost. Mikor a szigorló év vége volt, álláselosztásra került a sor. A traumatológia felé kacsingattam, miután a helyet már ismertem. Ekkor Gábor Aurél leült velem beszélgetni, hogy nincs-e kedvem sebészeti jellegű belgyógyászaton dolgozni? Tetszett az, hogy hívnak, hogy tényleg egy dinamikus osztályról van szó, és mindemellett nagyon szerettem mentőzni.

Mesélne valamit a Mentőszolgálatról?

Máig is azt mondom, hogy a mentő tevékenység 1 éven keresztül nagyon kellemes, életre szóló emlékeket hagyó kaland, 5 évig gyógyítható betegség, 5 éven túl egy sajátos elmeállapot. Én ezt 40 évig műveltem. De tényleg szerettem csinálni, talán az ikrek csillagkép ad magyarázatot arra, hogy általában abból hoztam ki eredményt, ha valami asszociatív témát sikerült meglelni, amit más nem művelt. Ilyen volt tulajdonképpen akkor a mentőszolgálat is. Így kerültem a mentőszolgálathoz és a kétszeres munkaidőért, (96 óra szolgálatot kellett teljesíteni hetente) másfélszer annyi fizetést kaptam, mint az évfolyamtársaim. Szakképesítést szereztem belgyógyászatból 1968-ban. Ebben az időszakban kezdődött az, hogy a Mentőkórházba sok infarctusos beteg került be, másrészt a mentőegységek egyre gyakrabban találtak belgyógyászati beteggel is. Hozzá tartozott az, hogy a betegek két végletével találtak gyakran. Az egyik egy múltó rosszulléttel került a mentőegység kezébe, mások közvetlen életveszélyben voltak. 1963-ban volt egy futballmeccs (Fradi megverte a Vasast) és hirtelen meghalt egy ember és ott helyben elkezdtek újraéleszteni. Ahhoz képest, hogy az amerikaiak 1961-ben írták le ezt a korszerű, azóta is meglévő technikát, 1963-ban mi már alkalmaztuk az utcán. Aztán be is vittük és a Mentőkórházban kezelték tovább a beteget. Itt a Mentőkórházban történt először az első szívbeteg újraélesztése is, igaz a módszerek akkor még nem kristályosodtak ki egyértelműen. A beteg utána még 20 évvel is küldött levelet. Egyik újraélesztett betegünk a Siemens közép-európai képviselője volt, aki hálából egy monitorral ajándékozta meg a kórházat, de még számos ilyen kedves történet van. 1966-ban 100 sikeresen újraélesztett betegről számolhatott be a kórház. Ekkor kezdtünk el kongresszusokra járni és a tapasztalatainkat megosztani. Aztán 1966-67-ben néhány hónapra Mosonyi professzorhoz kerültem, és ott ismerkedtem meg tulajdonképpen az Orvostovábbképző

Intézet számos igen nagy kaliberű és tudású professzorával. Mosonyi professzor mellett megtanultam azt, hogy milyen a széleslátókörű belgyógyász. Ő az utolsó iskolateremtők egyike volt. Nagyon becsülöm őt, szoktam is rendszeresen rá hivatkozni. 1969-79 között a főfoglalkozásom a Mentőkórház intenzív részlegének irányítása volt. Közben még történt egy és más, nevezetesen az, hogy - mint említettem, hogy a mentők egyre többet találtak belgyógyászati betegekkel - szükség volt ezeknek a betegeknek helyszíni ellátására is. Így az 1970-es évek végén megfogalmazódott, majd 1979-ben hivatalosan, a minisztérium által elismerté vált az oxyologia. Az oxyologia, mint a szakmának a névalkotása is sajátos volt (tagja voltam én is a név megalkotásában részt vevő csoportnak). Az akutologia csúnyán hangzott, de Gábor Aurél még tanult ógörögöt, és ő tudta azt, hogy a latin acute szó az görögül oxy. Így lett az oxyologia: oxy + logos = oxyologia. Hárman kaptuk meg legelőször a szakképesítést, és mi hárman lettünk az első három szakvizsgáztató is ebből a diszciplinából. Majd ezt követően bekerült az egyetemi oktatásba is. A 70-es évek végén, 80-as évek elején a napi kórházi munka mellett az OMSZ a főigazgatóságán oktatásszervezés, szakmaszervezés lett az egyik feladatomban, a másik pedig az országos intézmény szakmai munkájának kontrollja.

A Magyar Mentésügy c. folyóiratot, alapító szerkesztőként, tizenegynéhány évig csináltam, aztán egyéb elfoglaltság miatt erre már nem jutott időm. A 80-as években társadalom-örvostanból és egészségügy szervezésből is szakképesítést szereztem. 1989-ben védtem meg a kandidaturámat. Ekkor neveztek ki a Pesti Egyetemre először címzetes, majd kinevezett docensnek.

Ezzel párhuzamosan a Mentőkórház igazgatójának, majd a belgyógyászati és intenzív osztályvezető főorvosának. Majd jött a rendszerváltozás és az egész egészségügyi politikának és ezzel az egészségügyi intézmény-vezetésnek a változása, ami energiaigényes volt.

A Mentőkórház életbentartása egyébként elég nehéz feladat volt az adott körülmények között; bár kis kórház, de jó műszerekkel felszerelt és olyan szellemiségű, amiért küszködtek az ott dolgozók (többségének az első munkahelye volt, és akár 20, 25 vagy 30 évvel később is szívesen dolgoztak itt). Tehát egy összeszokott társaság volt, egészen 2001-ig. 1995-ben elvégeztem a közgazdasági egyetem menedzserképzőjét, másrészt szereztem házi orvosi licence vizsgát, ami szükséges volt ahhoz, hogy házi orvosokat szakvizsgáztathassak.

1996-ban megválasztották az Orvosigazgatók Szövetségének elnökévé, a Kórházszövetség elnökségi tagja voltam, tehát inkább a kórházi irányításra kellett koncentrálni, mint a tudományra, de ettől eltekintve

folyamatosan oktattam.

Mi történt a Mentőkórházzal 2001 után?

2001-ben miniszteri döntés eredményeként az országos Traumatológiai Intézetet és a Mentőkórházat összevonták.

A Mentőkórházat kiürítették, ami most azóta is üresen áll már több mint 2 éve. Ezzel egy rendkívül jó teamet sikerült rossz áthelyezési technikával szétrobbantani. Ekkor mondtam, hogy én ehhez nem adom a nevemet, és mivel akkor betöltöttem szinte napra pontosan a 62. életévemet, rögtön elmentem nyugdíjba. 1999-ben kaptam egy telefont, hogy az akkori Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem rektora szeretne velem beszélni. Kiderült, hogy az egyetem oxológia tanszéket alapít, és engem felkértek a vezetésére. Azóta vagyok tulajdonképpen tanszékvezető. Tavaly decemberben, legnagyobb meglepetésemre megkerestek erről az Egyetemről, hogy a volt Honvéd Kórház átalakítását tervezik, annak egy részén kialakítva a Honvéd és Katasztrófaorvostani és Oxyiológiai Tanszék. Így kerültem most tanszékvezetőként illetve igazgatóként ide az Egyetemre. Őszinte barátsággal fogadott mindenki és ezt nagyon nagyra becsülöm. És ezt nem a riport kedvéért mondom.

Merre volt tanulmányi úton?

Tevékenységeim során elég sokfelé eljutottam. Az országban gyakorlatilag mindenféle voltam. Többször jártam az államokban, voltam hosszabb tanulmányúton is, de eljutottam Ázsiába, Kínába, Indiába és Európa szinte majdnem minden országába. Hol ezéért, hol azért; konferenciák, tanulmányutak és betegkísérés kapcsán nem egyszer utaztam el az arab országokba. Például az Irak Iráni háborút megelőző napon éjjelkor indultam el Bagdadból, másnap kitört a háború.

Mire a legbüszkébb? Ki tudna-e emelni egyet ezek közül?

Talán a négy gyerekemre vagyok a legbüszkébb és büszke lehetek arra is, hogy személyem legitimálta két tanszék formájában a szakmát. Ez talán a nevemhez is kötődik. Egyébként ez bajt is okoz, mert pillanatnyilag egyedül vagyok a szakmában minősített és gond, hogy nincs utánpótlás. De úgy érzem az, hogy két egyetemi tanszéket hoztam létre vagy működtettem, amikor az Egyetem létrehozta, némi biztonságot ad, hogy a diszciplína fennmarad.

Mesélne pár szót a családjáról?

Kétszer házasodtam, két házasságomból összesen négy gyerekem van, illetve egy hatéves unokám. Legidősebb lányom vegyész mérnöki PhD-jét csinálja és tegnap érkezett Newcastle-ba az unokámmal együtt, ahol egy évet fog most eltölteni, hogy ott fejezze be munkáját. Azért ott, mert ott rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök. A másik lányom 28 éves, 4 diplomája van és 5

nyelven beszél. Legutóbb a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán szerzett diplomát; most egy éve avatták itt az Aulában. A harmadik lányom eddig nem annyira tanult, inkább elment a Karibi tengeri hajóra dolgozni. Fiam pedig most ötödéves orvostanhallgató Budapesten.

Legutolsó kérdésem az lenne, hogy Ön szerint milyen a jó orvos?

Ezt kellene tudnom. Most egy éve megválasztottak a Budapesti Orvosi Kamara Etikai Bizottságának az elnökévé és találkozom vitás esetekkel szép számmal. Lényeg az, hogy erre nem könnyű felelni, de ha úgy teszed fel a kérdést, hogy mit szeretnék, milyen orvos legyen a fiamból, akkor az a válaszom, hogy legyen kulturált, tudja elhelyezni az Árpádházi királyokat egy évszázadon belül, legyen rálátása a világra. Ez nagyon fontos szempont. Tudniillik, abban a pillanatban, ahogy ezt nem szerzi meg vagy elveszti, akkor átalakul diplomás szakmunkássá. Attól válik értelmiségivé és gondolkodóvá, hogy ugyanúgy ismeri a Bibliát, mint a marxizmust, ismeri a történelmet és van fogalma arról, mi az emberi kultúra. Használja ki, hogy kinyílt a világ, mert nekünk nem volt ennyi lehetőségünk. Tekintse embernek a beteget, és mindig szánjon rá megfelelő időt, hogy partnerként mondja el, mi történik vele. Úgy, ahogy mindenki elvárja, hogyha beviszi az autóját a szervizbe, akkor jöjjön ki a szerelő és mondja el neki, hogy mi történt, mennyiért tudja megcsinálni. Akkor szászszorosán elvárhatja a beteg azt is, - és ezt 30 évvel ezelőtt is így csináltam - hogy tudja, mi fog vele történni. Tehát legyen kommunikatív, szánja rá az időt az emberre. A vitás ügyek többsége, ami miatt az orvost elmarasztalják abból ered, hogy nem veszi azt a tíz perc vagy negyed óra fáradságot, hogy beszéljen a beteggel, nem veszi emberszámba a beteget. Ezzel egy kicsit összefügg, de nélkülözhetetlen, hogy legyen megfelelő képzettsége, ami manapság az információrobbanás idején nagyon nehéz. Tehát legyen igénye a szinten tartásra, a továbbképzésre. Legyen szemlélődő és ne legyen felületes sem az életében, sem a szakmájában. Azt hiszem, ha ezeknek eleget tud tenni, akkor már megközelíti azt, hogy több legyen, mint diplomás szakmunkás. Kitűnően megoperálni valakit egy feltétel. Szükséges, de nem elégséges ahhoz, hogy jó orvos legyen valaki. És én valahol arra törekszem, hogy amikor itt az ifjú kollegákkal van módom találkozni az előadások során, az esetek, kalandok, személyes tapasztalatok ismertetésével illusztráljam azt, hogy zajlik a tananyag az életben.

Tanár úr, köszönöm szépen a beszélgetést. Sok sikert és jó egészséget kívánok munkájához!

Én köszönöm a kedves érdeklődést.

-Markó Lajos-

A Medicina halhatatlan legendái

AZ ANYÁK MEGMENTŐJE

Semmelweis Ignác, a gyermekágyi láz kóroktanának felfedezője, a magyar orvostudomány talán legnagyobb alakja. Egyetlen tudósnak sem kellett igazságáért annyit szenvednie, annyi értetlenséggel, ellenségeskedéssel szembesülnie, mint neki. Felfedezésével nemcsak a szülészet-nőgyógyászat nyert új szemléletmódot, hanem általában véve a sebészet, és a teljes orvostudomány is. A műtéti sterilitás, *asepsis* ma már természetes fogalom. Tudnunk kell azonban, hogy mindez végső soron az ő munkásságának, gyötrelmekkel teli életútjának köszönhető. Semmelweis idejében a bakteriológiának még híre sem volt, a microbákról a medicina még nem sokat tudott, ezért felfedezésével jóval megelőzte korát.

Semmelweis Ignác Fülöp 1818. július 1-jén született abban a copfstílusú házban, ahol ma a nevét viselő Semmelweis Orvostörténeti Múzeum működik. Apja, Semmelweis József jómódú fűszerkereskedő volt. A szintén gazdag családból származó Müller Teréziával kötött házasságából született Ignác ötödik gyermekként. Nyolc testvére volt: József, Károly, Alajos, Julianna Anna Terézia, János, Ágoston, Alojzia, Mária Terézia. Kilencedik testvére halva született.

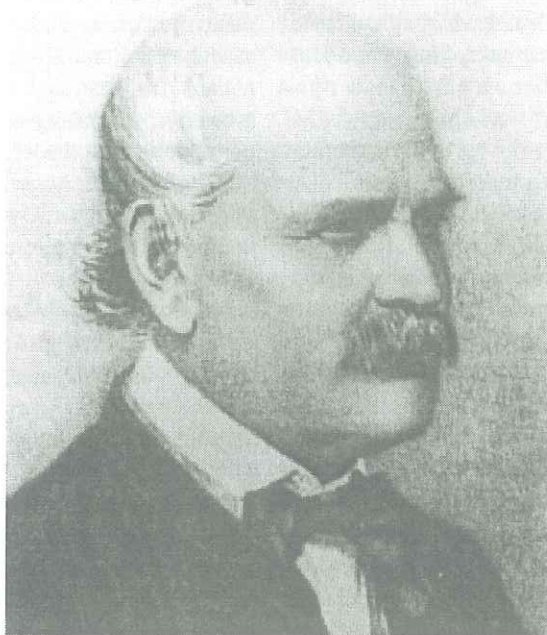
Ignác éles eszű, a természetet szerető, vidám gyermek volt. Elemi iskolai tanulmányainak befejezése után, tizenegy esztendősen iratkozott be a királyi egyetemi katolikus gimnáziumba, ahol a legkiválóbb tanulók közé tartozott. A budai gimnáziumból 1835-ben került a pesti egyetem kétéves bölcsészeti tanfolyamára,

mely egy filozófiai kurzust jelentett a középiskolai képzés kiegészítéseképpen, és kötelező előfeltétele volt a későbbi egyetemi tanulmányoknak. Apja kívánságára, aki hadbíró szeretett volna fiából nevelni, beiratkozott a bécsi egyetem jogi karára, majd ezirányú tanulmányait abbahagyva orvostanhallgató lett. Az első évet Bécsben, a másodikat és a harmadikat Pesten, a negyed- és ötödét ismét Bécsben végezte. Orvostudományi diplomát

1844. május 21-én kapott, és még abban az évben megszerezte a sebészdoktori és szülésmesterei oklevelet is. Tanulmányai ideje alatt nagy hatást gyakorolt rá a belgyógyász Skoda, a kórboncnok Rokintansky, és a bőrgyógyász Hebra, akik később kiálltak Semmelweis tanai mellett. Ekkor tartózkodott Bécsben ösztöndíjasként Markuszovszky Lajos is, akivel életre szóló barátságot kötött, és aki egész életében igaz támogatója, biztatója volt.

A bécsi közkórházat 1784-ben állították fel, és még abban az évben megnyílt szülészeti osztálya. Mintegy negyven éven át alig 1,25%-a halt meg a szülő anyáknak,

de az 1820-as években ez a halálozási arány emelkedni kezdett. Az intézményt később klinikává nyilvánították, és két osztályt hoztak létre. Az I. osztály vezetője Klein professzor volt, míg a II. osztályt Bartsch vezette. Az előbbin a medikusok, a másodikon a bábák szülészeti gyakorlatát tartották. 1841-46 között az I. osztályon a szülő nők 9,92%-a, a II. osztályon pedig 3,38%-a halt meg gyermekágyi lázban. A legszörnyűbb "járvány" 1841 októberében és 1843 májusa között tombolt. 1842 októberében a szülő anyák 29,3%-a adta életét, mielőtt megismerhette volna az anyai örömeiket. A két osztály között mutatkozó jelentős különbség felkeltette a hivatalos körök érdeklődését, azonban a jelenségre

magyarázatot nem találtak. A gyermekágyi lázat fertőző betegségnek tartották, járványként tartották számon. Ugyanakkor ez a kórkép szinte alig fordult elő azok között az anyák közt, akik nem kórházi körülmények között, otthon hozták világra gyermeküket.

Semmelweis nem fogadta el a korábbi magyarázatot, nem tudott belenyugodni a statisztika könyörtelenségébe. Nap mint nap látta örülni, majd meghalni az anyákat anélkül, hogy bármit tehetett volna értük. A holttesteket felboncolva mindig azonos kép tárult a szeme elé: a vénák, nyirokerek, savós hártályák, és az agyhártya gyulladásai, azaz a *septicus shock* (ezt akkor még nem tudta) jelei. A járványt, mint lehetséges magyarázatot elvetette, mivel ez esetben a két szülészeti osztályon hasonló mortalitási arányt kellett volna kapni, és a járványoknál megszokott szezonális ingadozás sem volt jellemző. A két osztályon az ellátás módja is azonos volt. Semmelweis biztos volt abban, hogy a Klein vezette intézet magasabb halálozási aránya mögött valamilyen helyi ok áll, valamilyen jelentős különbségnek lennie kell a két osztály között.

Semmelweiset néhány hónapos működését követően megfosztották állásától, ugyanis visszatért elődje, Breit, akinek állását addig betöltötte. Dublinba utazott tanulmányútra, ahol jóval ritkábban pusztított e gyilkos kór. Eközben Bécsben csökkentették a medikusok számát, melynek hatására a halandóság csökkent. Breit ritkábban boncolt, és működésének idején tovább csökkent a halálesetek száma. Semmelweis hamarosan visszakapta állását, mivel Breitet Tübingenben kinevezték egyetemi tanárrá. Visszatérését követően a halálozási ráta újra rohamosan emelkedni kezdett, 1847 áprilisában már 18 % volt. Ebből gyanította, hogy a szülő nők halálát a medikusok okozták, illetve ő maga, amikor a boncteremből egyenesen betegeihez sietett. Ebben az időszakban érte a megdöbbentő hír, hogy meghalt egy barátja, a törvényszéki bonctan tanára, *Kolletschka*, mert boncoláskor egyik tanítványa megsértette a kezét. A boncolási jegyzőkönyv tanulmányozása után döbbsen rá, hogy a gennyvérűségben (*pyaemia*) elhunyt orvos és a gyermekágyi lázban meghalt anyák kórképe azonos. Felismerte, hogy az okok mindkét esetben egyeznek: *„a hullarészek voltak, amelyek bekerültek a véredényrendszerbe”*. Ezt pedig kizárólag a vizsgáló orvosok és medikusok vihették át az anyákra, hiszen ők rendszeresen érintkeztek a holtakkal. A szappanos kézmosás nem távolította el teljesen a kézhez tapadt hullarészeket, amit a szag is elárult. A bábánövendékek ezzel szemben szinte alig kerültek kontaktusba a holttestekkel, ezért volt a II. osztály halálozási rátája töredéke az I. osztályénak. Olyan szerre (*desinficiensre*) volt tehát szükség, amely elpusztította a „hullamérget”. Többféle vegyszer kipróbálása után 1847 májusában

bevezette, kötelezővé tette a klórmeszes vízzel történő kézmosást az orvosok, hallgatók és az ápolószemélyzet körében egyaránt. Az eredmény megdöbbentő: 1-2 %-ra redukálódott a halálozási arány. 1847 októberében egy gennyes méhbetegségben szenvedő vajúdót vettek fel az I. osztályra, és tizenkét szobatársa közül tizenegyen meghaltak. Semmelweis rájött, hogy az élő szervezetből származó „bomlott szerves anyagok” is okozhatnak gyermekágyi lázat. Elrendelte az egyes betegek vizsgálata közötti kézmosást is. Majd a következő hónapban egy gennyes térdizületi gyulladásban szenvedő asszony fertőzte meg betegtársait. A szobatársak csaknem mindegyike meghalt. Így világossá vált, hogy nemcsak a kéz, hanem a gennyes anyagokkal szennyezett szoba levegője is képes a betegséget terjeszteni. Ezzel megszületett a Semmelweis-féle doktrína, melynek egyik sarkalatos tétele a klórvizes fertőtlenítés (az orvosé és a műszereké) kémiai és mechanikai úton (körömkefe használata). 1848-ban a klóros kézmosásokat pontosan végezték, így a halálozás az I. osztályon 1,27 %, a II. osztályon 1,33% volt. Márciusban és augusztusban senki sem halt meg. Felismerésre került a kórok és a védekezés, mely nem volt más, mint az *asepsis* felfedezése, a fertőzés megelőzése. Így lett Semmelweis korszakalkotó az orvostudományban és előfutára a sebészi *asepsis* (a fertőzések sterilizálás útján történő megelőzése) elvének. Ezen felfedezés éppen nemes egyszerűségében volt nagyszerű, ezért is váltott ki sokakban kételkedést. Nemcsak féltékeny és maradi főnöke, Klein, a klóros kézmosást zaklatásnak vevő kollégák és hallgatók, az ápolószemélyzet, de a szülészet nemzetközi szaktekintélyei is mereven elutasították tanait. Egyedül a kiel Michaelis professzor ismerte el igazát, aki a szörnyű felismerés után, hogy ő maga, mint orvos – ha akaratlanul és tudatlanul is – anyák halálát okozta, öngyilkosságot követett el. Semmelweis eleinte tartózkodott eredményeinek szakirodalmi publikációjától. Az Ausztria elleni forradalom és szabadságharc Semmelweiset Bécsben éri. Tovább folytatta a küzdelmet igazsága érvényesítéséért. Tanársegédi megbízatása 1849. március 20-án lejárt, Klein és Rosas nem voltak hajlandók azt meghosszabbítani. Később egyetemi magántanári címért folyamodott, amit csak 1850. október 10-én kapott meg, azzal a megszorítással, hogy demonstrációit csak bábón (*phantom*) végezheti. Még abban a hónapban elhagyta Bécset és visszatért Pestre. A szabadságharc leverése után súlyos esztendőket következtek. A bécsi neoabszolutizmus által betiltott társadalmi szervezeteket és tudományos intézeteket, elsősorban a Balassa János sebészprofesszor körül csoportosuló baráti kör, és az ott folyó eszmecsereket pótolták. Súlyos gondot jelentett a magyar orvosi szaksajtó hiánya, mivel 1849-ben az

Orvosi Tár megszűnt. 1857-ben sikerült megindítani - Markusovszky szerkesztésében - az Orvosi Hetilapot, amely azután fóruma lett a pesti iskolának. Itt folytatta Balassa is magyar nyelvű szakirodalmi munkásságát, itt jelentek meg először Semmelweis dolgozatai is. A kiegyezés (1867) időszakában az ország újjászületésében, európaivá tételében, a magas színvonalú felsőoktatást és közegészségügyet szorgalmazó tervek kidolgozásában Semmelweis is aktívan részt vett.

Ennek ellenére a viszonyok siralmasak voltak. Az egyetemen öt kis szobában feküdtek a szülő nők, a Rókus-kórház ablaka a boncterem udvarára nézett. Birly, a szülész professzora pedig hashajtóval kísérletezett a gyermekágyi láz megfékezésére. Ilyen körülmények között vette át 1851-ben Semmelweis a Rókus-kórház szülészeti osztályát, mint tiszteletbeli főorvos. Hat esztendő alatt 0,85%-ra szorította le a gyermekágyi lázban elhaltak arányát. 1855-ben Birly halálával Semmelweist nevezték ki az elméleti és gyakorlati szülészeti professzorává a pesti egyetemen. Kinevezése nemcsak a katedrát jelentette, hanem munkásságának teljes elismerését is, amit Bécsben nem kaphatott volna meg. Mindössze tíz évig volt a pesti egyetem professzora, ez a tíz esztendő azonban az orvosi kar számára is felmérhetetlen jelentőségű (olyannyira, hogy 1969-ben az ő nevét vette fel az Orvostudományi Egyetem). Hihetetlen energiával harcolt a fertőzési lehetőségek megszüntetéséért. Orvosok és bábák százai hirdették tanításait Magyarországon. 1857-ben új fejezet kezdődött életében. Nem fogadta el a zürichi egyetem meghívását, de Markusovszky biztatására megkezdte szakirodalmi tevékenységét az ekkor megindult Orvosi Hetilapban. Kifejtette a gyermekágyi lázról vallott nézeteit, felfedezésének történetét. Közben házasságot kötött Weidenhoffer Máriával, akitől öt gyermeke született: Ignác, Mária Gabriella Antónia, Margit Antónia Adél, Béla Antal és Antónia Mária Augusztia.

A felnőtt kort azonban csak három érte meg közülük, és csak egynek maradtak leszármazottai. Az Orvosi Hetilapban megjelent cikkei nem bizonyultak alkalmasnak arra, hogy szembeszálljanak ellenségeivel. Erre csak német nyelvű könyv lehetett alkalmas. Így jelent meg

1860 végén munkája: *Die Aetiologie der Begriff und die Prophylaxis des Kindbettfiebers* (A gyermekágyi láz kórtana, fogalma és megelőzése). Tulajdonképpen mindaz benne van, amit a felfedezés történetéről, vitáiról, kétségeiről és sikereiről tudunk. Műve egyúttal alapos orvostudományi munka, pontos statisztikai tanulmány, közvetlen hangú emlékirat és gunyoros vitáirat. Hamarosan német nyelvű nyílt leveleivel ostromolta ellenfeleit (1861, 1862).

Az igazságért folytatott küzdelem, ellenfelei kegyetlensége, tanainak lekicsinylése, mellőzése megviselték idegrendszerét, hiszen kevés dolog hozhatja úgy ki sodrából az igazság tudatában levő embert, mint az értetlenség.

1865 július közepén magatartásában az elmezavar jelei mutatkoztak, furcsán kezdett viselkedni, végül néhány hét múlva, 1865. augusztus 13-án elhunyt. Halálát azonban nem ez okozta. Még napokkal „elmezavarának” jelentkezése előtt operáció közben megvágta jobb kezének középső ujját. A seb elgennyesedett, karja bedagadt, rohamai voltak. A boncolás vérmérgezést állapított meg halálókként. Valószínűleg az idegi kimerültség és az infectio együttes hatása okozta viselkedésében a hirtelen változást. Fiatalon bekövetkezett halálát lényegében ugyanaz a kór okozta, mint a gyermekágyas szülő anyakét, akikért egész életében harcolt. Ez Semmelweis küzdelmes és hányatott életének tragédiája.

Csak a bacteriologia szolgáltatott neki később igazságot, Pasteur és Koch munkássága révén.

Halála után először a schwelzi temetőbe, majd három évvel később 1894. április 21-én a Kerepesi temetőbe, a családi sírboltba helyezték. Hamvait 1965-ben, halálának századik évfordulóján, szülőháza kertjében helyezték örök nyugalomra.

A magyar orvostudomány legnagyobb nemzetközi tekintélye Semmelweis Ignác. A múzeummá vált szülői ház méltó emléket állít a nagy magyar orvosnak, hiszen e gazdag mondanivalójú hely az emberi és tudományos igazságért harcolók zarándokhelyévé vált.

-Solymos Andor-

AMIT NEM SZERETNÉL HALLANI A MŰTŐBEN:

- Ez túl mélyen van, hagyd inkább!
- Nincs több csipeszünk!
- Ha ezt elszorítom, amaz felfakad!
- Egészen be van ágyazódva... Inkább varrjuk össze!
- Szerinted is reménytelen?
- Hogy is volt ez annak idején a nagykönyvben megírva? Régen volt!

- Na erre mondaná a prof: " Ez is inkább a boncasz-talon feküdne!
- Ez nem az az ér! Azt már lekötöttük!
- A prof bent van még? Segíthetne!
- A rohadt életbe, már megint átvérzett!
- Ha minden jól megy, ez még túléli!

Instruktor oldal

Nem is olyan rég volt, hogy az ország minden pontjáról érkeztek be az emberek -a friss gólyák- a Gólyatáborba. Bár Fonyódligetet és Badacsonyt alaposan megismerhettétek, de mégiscsak Pécssett fogtok élni még legalább 5-6 évig. Gondoltuk segítünk Nektek a város megismerésében. Idő és lelkesedés hiányában, „kocsma-túrába” kezdtünk a városi vetélkedő keretében.

A Széchenyi téren gyülekeztünk, és az erősen hiányos, új egyetemi csoportok együtt vágtak neki a pécsi éjszakának. Bár városismereti feladatok is voltak szép számmal, a feladat ezen részét nem sikerült teljesíteni, de a nyári tenisz-edzéseket lelkesen folytattátok, Instruktoraitokkal együtt, hisz fő a testedzés. 9 óra körül közösen folytatódott az este a Papucs pincéjében, amiért Milán erősen megküzdött. Itt azért már többen voltatok!

Kissé felmelegedve és sokkal vidámabban; lassan elindult a tömeg a Sörház felé. A plakátokon meghirdetett 500 fős létszámot hamar elértük, és azok is befutottak, akiknek a Széchenyi tér megtalálása korábban nehézséget okozott. Ahogy az arcokat figyeltem, illetve az utólagos lelkesedésből gondolva,

nem csak én szórakoztam jól.

Annak ellenére, hogy ezután sokan kértétek, hogy szervezzünk nektek évfolyambulit, a múlt heti Gólyaavatóra nem sokan jöttetek el. Két ZH írás után a tanulás nem túl hihető indok. Instruktoraitok nem csak oklevéllel és meglepetés-felessel kedveskedtek, de a gólyafilm nézése közben fogyasztható zsíroskenyérrel és forraltborral (ez volt a legjobb!!!) is.

Bár nem volt mindegyikötök a táborban, azt hiszem társaitok megérdemelték volna annyi érdeklődést, hogy megnézzétek ti is a filmet. Ki tudja, hátha a jövő évihez kedvet kapnátok, remélhetőleg, mint felsőbb évesek. Érdekes, a szereplők közül sem láttam sokakat. NO COMMENT. Sokat vesztettetek.

Az avatóital..... hát, részvétem. Én nem ittam volna meg.

Az oklevélosztás utáni buliban már többen voltatok szerencsére, így a hangulat hamar tetőfokára hágott, és sokan hajnalig roptátok. Reméljük jól szórakoztatok.

-dory-

Szulejmán és Brezsnyev találkozik a túlvilágon.
Bresznyev panaszkodni kezd:

- Az hogy lehet, hogy ti, törökök 150 évig uralkodtatok Magyarországon, és mégis szerettek benneteket. Mi csak 40 évig voltunk ott, de mindenki utált.

Mire Szulejmán:

- Mi nem követtünk el két nagy hibát. Először is nem tettük kötelezővé az iskolákban a török nyelvet,

másodszor nem kellett megünnepelniük a mohácsi csata összes évfordulóját.

Mari néni elmegy az orvoshoz.

- Mi a baj, Mari néni? - kérdi az orvos.
- Doktor úr, ha megnyomom itt az oldalam, akkor nagyon fáj.
- És ha megnyomom itt a mellkasom, akkor nagyon fáj.
- És ha megnyomom itt a hátamat, akkor nagyon fáj.
- Mari néni, hát magának el van törve az ujjá!

A - Kollégium

1973-2003.

Egyik délután telefont kapok, melyben bejelentik, hogy az Isteni Firmák megbízásából összejövotelt szerveznek az Orvos - Jogász békekötés jelképeként elásott csatabárd 30 éves évfordulója keretében, összehívva az egykori Balassa Kollégium (nem tévedés) lakóit és akkori jogász barátait.

Az ember csak mondákból hall ilyet, én is csak néztem, azt sem tudtam, mit tegyek. Nem is volt sok választásom, mert a nagyember (Dr. Huszár András) már mindent kigondolt. Kész tények, én meg lázban égek, mit is kezdjek vele.

Október 19. ama jeles ünnepnap, mely halasztást nem tűrve megünnepli önmagát, sűrűjébe rántva másnapos fejemet.

Alig sikerült összeszedni magunkat és előkészíteni a neves baráti társaságnak a terepet, máris betoppantak az első öregdiákok.

Első felvonásként körbevezetés az azóta már kissé átépült Kollégiumban, majd ezt követve lassú kapirgálással kezdtük megkeresni a kertben azt a helyet, ahol a sokra hivatott bárd nyugszik. De hozzánk hasonlóan, a régi medikusaink sem vetették meg az italt, így némi gondot okozott előkeresni a meggyötört

szürkeállományból a pontos nyughelyet.

Közben lassan megérkeztek a többiek (pl. Prof. Dr. Farkas László) és kezdetét vette a ceremónia. A megnyitó beszéd után felolvasták az orvos-jogász baráti egyezmény pontjait, melyen jókat neveltünk, majd a következőkben elmarasztaló hatállyal felelősségre vonták ama elvetemült medikust, aki a kerti fák gondozása ürügyén megsértette az egyezményt és kiásta a bárdot. Mivel ő sajnos nem tudott eljönni, küldöttjére várt a rögtönítélő bíróság szigorú ítélete, mely azonnali halál volt. Lelkes medikáink végrehajtották az ítéletet, mely a hidegre és az évekre való tekintettel közben néhány hátsó fertályra mért ütessé enyhült. A szűnni nem tudó barátság jelképeként egy újabb fejsze elásása következett, mely, hogy ki ne száradjon a száraz talajban, egy üveg Szalont kapott kísérőnek :-).

Az ünnepség záró eseményeként főkolomposzá neveztek ki, -nyakamba helyezve egy marha nagy marhakolompot- amely többek közt arra kötelez, hogy 30 év múlva én hívjam össze e neves megemlékezést. Végül a medikus és jogász himnuszok eléneklésével zártuk az évfordulót.

A hidegben kissé átfáztunk, de hamar felmelegedtünk a társalgóban egy kis pezsgővel, és humoros történeteket mesélve próbáltunk tovább emlékezni a gyorsan elszálló egyetemi évekre.

G

A baromfiudvarban fél kilós tojást tojik az egyik tyúk.

Egy riporter megkérdezi tőle:

- Megmondaná, hogy hogyan sikerült?

- Ez családi titok.

- Tervei a jövőre nézve?

- Egykilós tojásokat tojni.

A riporter faggatja a sikeres kakast is:

- Megmondaná, hogy hogyan sikerült?

- Ez családi titok.

- Tervei a jövőre nézve?

- Szétverem a strucc popóját!

A Nyuszika ül a vízparton és lóbája a lábát a vízbe. A háta mögé megy a béka és azt mondja:

- Találd ki hogy ki vagyok!

A nyuszika a béka hóna alatt megfogja a fejét és azt

mondja:

- Se füled se hajad se bőröd! Te csak Nicki Lauda lehetsz!!!

A tyúk fut a kakas elől:

-Ha megállok nimfománnak hisz...

-Ha nem, frigidnek.

-Elesem. . .

A baromfiudvarban a kakas ahányszor elmegy az egyik tyúk mellett, mindig kitép a hátából egy tollat. A tyúk már majdnem kopasz, mikor nem bírja tovább idegekkel, és megszólal:

- Mondd csak te kakas, a többi tyúkot miért nem bántod?

- Mert téged meztelenül akarlak!

HUMSIRC

oldal

EGY ÚJ GONDOLAT: BALESETI SZIMULÁCIÓ

„2003 őszén a PTE-ÁOK-n elindult a baleseti szimulációs képzés”... hangzik el kissé ismeretlenül és túl hivatalosan e kijelentés. Nem nagy dolog, gondolhatnánk, a rengeteg képzés és kurzus között egy újabb, ami arra irányul, hogy az amúgy is rövid szabadidőt még inkább kurtítsa. És persze a mi egyetemi pályafutásunkat meredekebb pályára emelje a beteljesülés felé.

Kedves olvasó, mielőtt lapoznál egy oldalt, azért hadd szóljak pár szót a címmel jelölt képzésről.

Balesetről mindenki hallott, netán látott vagy része volt.

Hangzavar, felére deformálódott autók, vér és sérült aki segítségért kiált... és körülállják az emberek, csodálkoznak, hiszen látványos, érdekes, lesz mit mesélni a klubban. Majd érkezik a

mentő, akik az ácsorgókat minősítik, elvégzik munkájukat és száguldás a fogadó egészségügyi intézmény felé.

A történetet nézhetjük statisztikai oldalról is: vajon hányan tudtak volna segíteni (talán az ácsorgók 10%-a) és hányan lettek volna képesek segíteni (annak a 10%-nak 40%-a, ami 4%)? A statisztikák nem valami biztatóak, holott az első segély nyújtása állampolgári kötelesség, kiváltképp nagy jelentőségű, ha ezzel emberi életet ment meg.

A Magyar Vöröskereszt minden jogosítványt szerzőt vizsgáztat elsősegély-nyújtásból, ami szép szám lenne, ha ezek az emberek nem csak elméleti „oktatást” hallgattak volna, hanem ki is próbálták volna magukat. Mondjuk, ha egy balesetben segítettek volna...

A fenti gondolat nem új, Németországban egy hatalmas autópálya-balesetben segítene laikusok és szakemberek. Nem sérül meg senki, balesetet szimulálnak.

Számos medikustól lehet hallani, hogy aztán ő azt sem tudná, hogy fiú vagy lány ha baleseti helyzetbe kerülne, és csak ő segíthetne szerencsétlenül járt embereken. Én azt mondom nekik próbálják ki magunkat

egy balesetben. Tanuljanak abból, amit jól vagy netán rosszul csináltak.

Na, ezért indult el a képzés és jön létre novemberben az egyetemen Vöröskeresztes Alapszervezet. Az imitátorok (akik a baleseti szimuláció tervezik,

előkészítik, „elszenvedik”) képzését, következő félévtől már lesznek „balesetek” is, ahol mindenki kipróbálhatja, gyakoríthatja elsősegély-nyújtási ismereteit.

Figyeljétek a plakátjainkat és vigyázzatok magatokra!

-Szarka Dániel-
danihoo@freemail.hu

Közérdekű

CSEREGYAKORLATOS HELYEK 2004-RE

Ország	Magyarországnak jutó összes hely	Pécsek közt elosztott	Országos pályázat
Anglia	4	0	4
Ausztria	1 + 1	0	1 + 1
Brazília DENEM	2	0	2
Brazília IFLMS	1	0	1
Bulgária	5	1	0
Csehország	4	0	4
Dánia	2	0	2
Egyiptom	20	4	0
Észtország	2	0	2
Finnország	2	0	2
Ghána	2	0	2
Görögország	15	3	0
Horvátország	2	0	2
India	0 + 1	0	0 + 1
Izrael	4	0	4
Lengyelország	20	4	0
Lettország	4	0	4
Litvánia	7	1	2
Málta	5	1	0
Mexikó	12	2	2
Németország	10	2	0
Nepál	0 + 2	0	0 + 2
Olaszország	20	4	0
Oroszország	1	0	1
Oroszország, Közép-Ázsia	1	0	1
Örményország	2	0	2
Portugália	8	1	3
Románia	1	0	1
Spanyolország	14	2	4
Spanyolország, Katalónia	2	0	2
Svájc	1	0	1
Svédország	2	0	2
Szlovákia	2	0	2
Szudán	2	0	2
Tajvan	5	1	0
Törökország	25	5	0
Tunézia	2	0	2

A + jel után szereplő számok csere nélküli kiutazási lehetőséget jelentenek; ilyen esetekben a kiutazó a fogadó egyesület által meghatározott összeg fejében kap szállást és ellátást (Ausztriáról és Indiáról nincs adat, Nepál 275 \$).

Görögország: 2 fő júliusban vagy augusztusban, egy fő szeptemberben (az Olimpia miatt).

Anglia: őszi időpontok, elsősorban hatodéveseknek.

További információ: www.ifmsa.org,
www.pote.hu/humsirc,
leoout@medstud.pote.hu

**PÁLYÁZATOK LEADÁSI
HATÁRIDEJE: 2004.
FEBRUÁR 6.**

- Holczer Lőrinc-

SZAKNYELVI VIZSGA

Az Egészségügyi Nyelvi-Kommunikációs Intézet szaknyelvi vizsgát tart III.-IV.-V.-VI. évfolyamos hallgatók részére.

Időpontja:

írásbeli vizsga: 2003. november 28. 13:00
szóbeli vizsga: 2003. december 5. 09:00

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2003. NOVEMBER 24. 12:00

CSERE-TDK HELYEK 2004/2005 TANÉVRE ORSZÁGOS ELOSZTÁSI

Brazília (DENEM)	1
Brazília (IFMLS)	1
Románia	1
Olaszország	2
Portugália	1
Szerbia és Montenegró	1
Katalónia	2
Spanyolország	3
Németország	2
Oroszország	1
Lengyelország	1
Egyiptom	10
Görögország	2
Taiwan	3
Csehország	1
Mexikó	1
Finnország	1
Indonézia	1
Bulgária	1
Horvátország	1
Svédország	1

**Pályázati űrlap és tájékoztató lap az Oktatási
Centrumban!**

Információ és letölthető file-ok: www.pote.hu/humsirc
oldalon: Cserekapcsolatok, Tudományos csereprogram
menüpontok alatt

További info: Rick Ferenc csere-TDK felelős
(lore@medstud.pote.hu)

**A PÁLYÁZAT LEADÁSI
HATÁRIDEJE:
2003. DECEMBER 19.!!!**

A HÖK VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYEI 2003/2004. TANÉV

I. évfolyam

Általános orvosi szak:

Borza Zoltán Ferenc
Jakab Lajos
Marton Péter

Fogorvosi szak:

Beck Judit

Gyógyszerész szak:

Parusev Tímea

III. évfolyam

Általános orvosi szak:

Fortuna János
Fürbach Ádám
Szukits Sándor

Fogorvosi szak:

Muzsek Zsófia

Gyógyszerész szak:

Erdős Boglárka

V. évfolyam

Általános orvosi szak:

Vastag László
Bakó Péter
Gaál Ildikó
Köves Béla

Fogorvosi szak:

Kerner László

II. évfolyam

Általános orvosi szak:

Menyhárt Csilla
Pataky László
Szarka Dániel

Fogorvosi szak:

Tátray Anna

Gyógyszerész szak:

Hencz Eszter

IV. évfolyam

Általános orvosi szak:

Várnai Réka
Vig Éva
Liposits Gábor

Fogorvosi szak:

Rébay Domonkos

Gyógyszerész szak:

Lovas Norbert

VI. évfolyam

Általános orvosi szak:

Ságodi László
Gaszner Balázs
Rácz Krisztina
Ungvári Zoltán
Légner András

TDK

INTERJÚ DR. MISETA ATTILÁVAL, A TDK ELNÖKÉVEL.

TDK szép sikereket ért el az elmúlt tanévben. Minek tudható ez?

doktorokból álló Dékáni Vezetés hasonló támogatást fog nyújtani.

A TDK érdeklődő hallgatókból és elkötelezett oktatókból áll. Nem halt még ki se az érdeklődő, intelligens hallgató sem pedig az elkötelezett oktató a PTE Általános Orvosi Karán. A TDK, mint szervezet a hallgatók és oktatók közötti kapcsolat-tartást segíti. Azért azt meg kell jegyezni, hogy a TDK hallgatói és oktatói vezetése sok energiát fordított arra, hogy ezt a katalizátor szerepet betöltse. Ez nem lett volna lehetséges elődöm, Dr. Ludány Andrea professzor asszony és a korábbi TDK vezetés hatékony működése nélkül. Fontos a mindenkori Dékáni és Centrum Vezetőségek támogatása. Ebben a tekintetben hálás köszönettel tartozom Lénárd László, Csernus Valér, Nagy Judit és Németh Péter professzoroknak akik az előző Dékáni Vezetést alkották. Csernus professzor úr figyelme különösen kitűnő volt. Az Ő segítségére és tapasztalatára a jövőben is nagy mértékben számítunk. Ugyanígy, a Centrum Vezetése Kosztolányi György professzor úrral az élen hatékonyan támogatta a tevékenységünket.

Teljesen biztos vagyok abban is, hogy a Sümegi Balázs, Melegh Béla, Szekeres Júlia és Wittmann István

Milyen körülmények között dolgozik most a TDK? Milyen a munkamegosztás?

Változó világban élünk, melyben a t u l h a j s z o l t eredményhajhászás, a SIKER igen fontos tényező. Meggyőződéseim, hogy meg lehet és meg is kell találni a megfelelő kompromisszumot az eredményesség és a tisztesség között.

Hiszek a jól elvégzett munkában. Ez segíti a tehetség fejlődését. Nélküle a legtehetségesebb ifjú is elkallódik. Magunk az értékmérést úgy igyekezünk formálni, hogy az minél inkább a valós teljesítményt díjazza.

A feladat nagysága miatt több tanártársamat kértem fel, hogy egyes részterületeket felügyeljenek. (Ez azért is jó, mert így szinte minden

diákköröst személyesen ismerünk.) Mind-egyikük mellé két diákvezetősi tag csatlakozott. Dr. Berki Tímea a tagnyilvántartással kapcsolatos feladatokat látja el. Dr. Karádi Oszkár a TDK rendezvényeinek a fő felelőse. Dr. Karádi Zoltán a TDK SZMSZ-t dolgozta át és aktualizálta a kor követelményeihez. Dr. Kocsis Béla a TDK Irodával kapcsolatos ügyek felelőse beleértve a működtetést is.

Végül, de nem utolsósorban Dr. Simor Tamás a gazdasági ügyeink felelőse. Jómagam igyekszem időmhöz és tehetségemhez képest mindenhol besegíteni ill. koordinálni. Elvárom ugyanakkor az önálló kezdeményezést. Természetesen az OTDK és a társkarok TDK mozgalmával a kapcsolattartás az én feladatom. Ugyancsak én tartom a kapcsolatot a Hallgatói Önkormányzattal és a Magyar Orvostanhallgatók Egyesületével.

Ön a Dr. Németh Péter Dékánjelölt által vezetett „csapatban” volt Oktatási Dékánhelyettes jelölt. Nem ártott ez kapcsolatának a jelenlegi vezetéssel?

Mind Dr. Németh Péterhez, mind pedig Dr. Sümei Balázshoz régi baráti kapcsolat fűz. Mivel Dr. Németh Péter dékánja a Lénárd László professzor nevével fémjelzett vezetés kontinuitását jelentette volna annak kapcsolatrendszerével együtt, én ezt a vonalat tartottam támogatandónak.

Sümei professzor úr kiváló vezetői képességeihez kétség nem férhet. Nagyon sok múlik ugyanakkor a támogatottságon. Most, hogy a választás által felkavart „por leülepedett” fontos az, hogy a Kar a Centrummal és az Egyetemmel –amennyire lehet- egységben oldja meg a problémáit. Ehhez sok sikert kívánok.

Természetesen a TDK Elnökség egy szakmai feladat. Helyesnek tartom azt, hogy amennyiben megújul a vezetés, akkor szabad keze legyen annak a kiválasztásában, hogy kivel kíván dolgozni. Egyelőre én vagyok a Kar TDK elnöke.

Tegnap tartották TDK Közgyűlésüket, melyen nagyszámú hallgatóság volt jelen. Melyek a főbb eredmények? Mit nem sikerült megvalósítani?

Közgyűlésünk valóban sok hallgatót vonzott, ami annál is inkább jelentős, mert párhuzamosan a Tanácssteremben Dr. Hanson a massachusettsi csereprogram vezetője mintegy 23 hallgatóval beszélgetett. Ezek egy része nem vehetett részt a közgyűlésen. Dr. Hanson őszintén meg volt elégedve hallgatóink minőségével. Eleinte két hallgató kiválasztásáról beszélt, de a végén már négyenél tartottunk...

Amúgy a Közgyűlésen jelen volt és röviden köszöntötte a hallgatóságot Dr. Wittmann István Dékánhelyettes Úr. Ugyancsak jelen volt és kiváló előadással tisztelte meg a Közgyűlést Róth Erzsébet professzor asszony. Ezek bizonyos háttérrel ahhoz, hogy örvendetesen nagyszámú hallgató vett részt.

Ha csupán a szereplést tekintjük, akkor a tavalyi valóban sikeres év volt. Ismert, hogy az OTDK-n ahol a

hat orvostudományi kategóriából háromban az abszolút első helyet, kettőben a második helyet, egyben pedig a harmadik helyet szereztük meg. Csaknem hasonlóan sikeresek voltunk a SOTE rendezésben lezajló Korányi Szakkollégium egynapos konferenciáján, ahol Ph.D. hallgatók is részt vettek! Több más rendezvényen is sikeresen szerepeltünk.

Újra megismételem, ez a jó szereplés elsősorban a témavezetőket és a hallgatókat dicséri amellyel, hogy küldöttségünk az előadóteremben és azon kívül is példaadóan jó csapat benyomását kellette.

Sajnos azt is ki kell jelteni, hogy igen eltérő az egyes intézetek és klinikák szereplése az utánpótlásképzéssel, TDK-val kapcsolatban. Ennek megfelelően az igazi áttörés az lenne, ha a Tudományos Diákkörös nevelő munka az oktatói minősítésbe, előlépésbe nagyobb mértékben számítana. Ez legkönnyebben a Tudományos Bizottság kezdeményezése révén valósulhat meg.

Sikernek nevezhető még az is, hogy részben pályázatok, részben pedig szponzorok támogatása révén több díjat oszthatunk ki, több demonstrátori ösztöndíjat adhatunk. Új SZMSZ-t készítettünk. Átdolgoztuk a demonstrátori szabályzatot és a Dékáni Pályamunkák minősítési rendjét. Sikernek tekintem azt is, hogy kapcsolatunk a Hallgatói Önkormányzattal, és a Magyar Orvostanhallgatók Egyesületével kitűnő.

Népszerű egyik legfontosabb kezdeményezésünk a Kollégiumi Esték sorozat, melyet hosszú távon szeretnénk folytatni, részben más egyetemokről meghívott előadókkal. Jelentős az előrelépés az elektronikus kommunikáció, nyilvántartás a TDK WEB oldal elkészítésében. Itt Somoskeőy doktor sokat segített.

Sajnos nem rendelkezünk Irodával: remélem, hogy sikerül megfelelő megoldást találunk. Ehhez kérjük az új Dékáni Vezetés támogatását is.

Problémának tűnik, -éppen a külföldi csereprogram támogatások kapcsán,- hogy a kiválasztottnak hozzá kell járulni a kinttartózkodás költségeihez.

Bizonyára ismeri a bibliai példát, mikor a gazda három gyermekének ugyanazt a pénzt adja, majd számonkéri, hogy mit tettek vele.

Mi azokat a hallgatókat akik munkájukkal kiérdemlik még támogatjuk. Azon vagyunk, hogy minél többet adhassunk. Elképzelhetőnek tartom, hogy ilyen esetekben pl. útiköltséget fizessünk, vagy ahhoz –erőnk szerint- hozzájáruljunk.

A jelenlegi Dékáni Vezetés minden tagja töltött kutatói éveket külföldön, egészen biztosan ők is megadják azt a többlétszámú támogatást, amit módjukban áll.

EGYÜTT, EGYMÁSÉRT!

Fiatal vagy, teli ambíciókkal, és keresed a nagy lehetőséget. Tudod, hogy mit akarsz, és már megmutatnád magad a munkában, de még sok mindent tanulnál.

A Pfizernél az önálló munka és a kreativitás alapkövetelmény, a szakmai továbbképzés pedig a munkafolyamat szerves része. Nálunk a legjobbat nyújthatod önmagadból, amihez minden feltételt biztosítunk, így közös sikerünk egyetlen záloga a kiváló teljesítményed. Világszerte elismert termékeink, az általunk elvárt magas szakmai színvonal és dinamikus üzletpolitikánk révén biztos jövőt és kiemelkedő kereseti lehetőséget kínálunk.

A világ első számú gyógyszergyártójaként mindent megteszünk, hogy munkaadóként is elsőnek tekintsenek minket. Veled együtt szeretnénk hasznossá válni közvetlen környezetünk számára, jobba és egészségesebbé tenni valamennyiünk életét.

Life is our life's work

www.pfizer.com

Fogász

oldal

Nagyszerű szervezés, kitűnő programok. Röviden ennyivel tudnám jellemezni az október első hétvégéjén Szegeden lezajlott MFHE Kongresszust. Azért mégsem szeretném ennyivel lezárni, hiszen ennél azért lényegesen többet érdemel.

Pénteken délben indultunk Pécsről egy külön busszal, ezúton is szeretném megköszönni a HÖK támogatását. Az út elég jó hangulatban telt, köszönhetjük ezt a jó társaság mellett a hazai pálinkáknak is, s hogy sokáig élvezhessük, jó párszor megálltunk, minek eredményeképp kb. 6-ra értünk Szegedre. Ekkor elfoglalhattuk szállásunkat az Ortutay Kollégiumban, és rövid pihenő után elindultunk a Szeged Plázába, ahol Dr. Antal Márk, a rendezvény főszerzője elmondta nyitóbeszédét, majd pezsgő és állófogadás következett. Ezután lehetett nevezni a bowling és biliárd kupára, ami kb. 11 óráig húzódott, amikor is kezdetét vette a fergeteges konga-party. Kis szervezési hibaként felmerült, hogy a versenyek ideje alatt többen unatkoztak, akik nem akartak nevezni vagy épp vártak a sorukra. Ám a szervezők mentségül szolgál, hogy 80 főre számítottak maximum, ehhez képest több, mint 150-en voltunk.

A szombati program reggel 9-kor kezdődött, melyen szakmai előadásokat hallgathattunk meg különböző témakörökben: Az előadássorozatot Dr. Fazekas András professzor úr, a rendezvény fővédnöke nyitotta meg, előadók voltak: Dr. Vályi Péter, Dr. Tar Ildikó, Dr. Tóth Vilmos, Dr. Radnai Márta, Dr. Keglevich Tibor, Dr. Perényi János. A záróelőadást Dr. Antal Márk tartotta az MFHE-ről és az IADS-ről. Remélem sikerült sokak érdeklődését felkeltenie. Ha bármire kíváncsiak vagytok, keressetek minket, szívesen válaszolunk minden kérdésre. A délutáni program során Ópusztaszerre utaztunk, ahol megnéztük a Feszty Körképet, illetve sétálhattunk a parkban. Az erre szánt idő kevésnek bizonyult, sajnos. A vacsorát a Szeri Csárdában fogyasztottuk el (gulyás, halászlé, rétes és túrós csusza) cigányzene kíséretében. Azt hiszem senki nem maradt éhes. Ezt követően a busz egyenesen a SZOTE Klubba vitt bennünket, ahol egy fergeteges vetélkedőnek voltunk résztvevői, szemtanúi. A feladatok alkoholos jellegének köszönhetően a hangulat is egyre fokozódott. A végén veszekedésre nem volt semmi ok, hiszen a zsűri igazságos döntése alapján minden csapat az első helyen végzett. Kiosztás-

ra kerültek még a bowling és biliárd kupa díjai is.

Zárásként pedig hatalmasat buliztunk hajnalig.

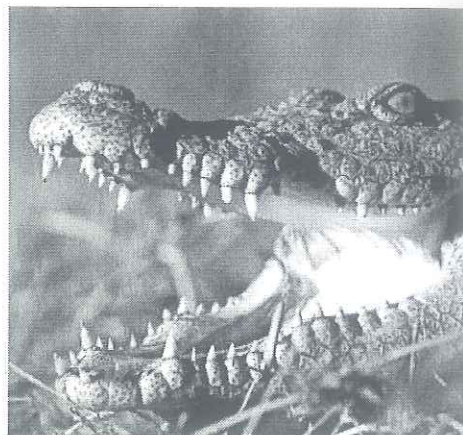
Vasárnap délelőtt 10-ig

kellett elhagyni a szállást, és délután 1-ig még szabad program volt Szegeden. Küldöttgyűlést tartottunk, mely szintén érdemel pár mondatot. A NEO (National Exchange Officer, Dr. Antal Márk), az Elnök (Öestereicher Alex) és az Elnökhelyettesek (Csapó Melinda, Muzsek Zsófia, Rébay Domonkos) beszámolóit után az Elnökség lemondott. Ennek igazából csak formai jelentősége volt, hiszen inkább csak posztváltások voltak. Ennek okai, hogy Öestereicher Alex nem vállalta tovább az elnökséget, illetve Dr. Antal Márk az IADS elnökségében vállalta az Editor posztot, így nem kívánt az országos elnökségben is pozíciót vállalni. A választások alapján az új Országos Bizottság a következőképp alakult: Elnök: Rébay Domonkos, Pécs; Elnökhelyettes: Öestereicher Alex, Budapest; Gazdasági Elnökhelyettes: Csapó Melinda, Debrecen; Tájékoztatási és Szervezési Elnökhelyettes: Juhász Péter, Szeged; Nemzetközi Cseregyakorlat Felelős: Muzsek Zsófia, Pécs.

A találkozózn készült képek megtekinthetők a www.mfhe.hu oldalon, a Szeged, Helyi programok/konferencia résznél, illetve nálam is CD-n. Kérdéseiteket továbbra is várjuk akár személyesen, akár az mfhe-phb@primposta.hu e-mail címre.

Így a végén még megjegyzem, hogy november 9-én délelőtt volt még egy Országos Bizottsági ülés itt Pécsen, melyről majd a következő számban számolok be részletesen.

-Muzsek Zsófia-
MFHE PHB Alelnök

Teabarlang

...Kb. egy éve történt. Páran úgy döntöttek (döntöttünk), hogy kipróbálnak valamit a B-ben. Összedobtuk kiselejtezett holmijainkat, egy kicsit felpofoztuk őket, némi utánajárással pénzhez jutottunk, amit teára, no meg félve a kezdeti pofára eséstől, borra és rumra költöttünk. Megnyitottuk a Teabarlangot. A

kicsit megkésett kiplakátolások ellenére is sok medikus megtisztelt bennünket, s úgy döntött, hogy alkohol helyett mézes teával tapasztja össze a száját. S hogy a tea jobban csússzon lekvárral kent kenyér került az asztalokra, persze némi anyagi ráfordítás ellenében. A jó hangulatot

igényes zene koronázta, tanúskodva rendezőink kifogástalan ízléséről, no meg a frissen szedett virágok, növények is körbepasztázták eme csodás estét. Persze korábbi sejtelmek, miszerint alkohol nélkül nem élet az élet, beigazolódtak. Több bor fogyott, mint tea, s ez utóbbit is sokszor egy feles rum kísérte. Erről csak annyit, akinek nincs tériszonya, az csak repüljön. Összegezve: nagyon jól sikerült az este, lelkesedésünk az egekbe hágott. Köszönet mindenkinek, aki magát nem kímélve segített az utómunkálatokban is!

E sikeren felbuzdulva arra vetemedtünk, hogy

MESE A MAGABIZTOS KIRÁLYLÁNYRÓL:

Volt egyszer messzi földön egy gyönyörű, önálló, magabiztos hercegnő, aki egy szép napon a kastélya melletti zöldellő mezőn, a kristálytisza tó partján környezeti kérdésekről elmélkedve egyszer csak meglátott egy békát. A béka ráugrott a hercegnő térdére, és azt mondta:

“Oh, csodálatos Hölgy, valamikor daliás herceg voltam, amíg el nem átkoztak. Ha megcsókolnál, ismét jóvágású

rendszeresítjük a Teabarlangot. Egy alkalommal sikerült a zenés felolvasó esttel egybekötöni, amelyen számos medikus társunk költeménye hangzott fel. Aki szeret néha egy kicsit elmerengeni, magába fordulni, az biztos nagyon jól érezte magát. Köszönet Ságodi Laciéknak az együttműködésért.

Volt alkalmunk Novográdecz Csaba fotógyűjteményébe is bepillantani, ami varázslatos tájakra kalauzolt el bennünket, ha jól emlékszem főleg Olaszországot láthattuk Csaba objektívén keresztül. Köszönjük!

Átlépte a barlang küszöbét a youYane együttes is. Aki nem volt ott, az sajnálhatja, elek-

tronikus zenéjünkkel elkápráztatták a közönséget. Tagjaik között köszönthettük Mandel Iván medikus társunkat, aki bass gitáron szaggatta a húrokat. Köszönjük srácok!

Idén is volt már egy teaház, egész jól sikerült. Ha rajtunk múlik, lesz több is. Az időpontról és a programokról egy héttel a rendezvény előtt értesülhettek. Akit még így sem győztünk meg, az maradjon otthon és reménykedjen egy szebb jövőben.

- Barlanglakók -

fiatal herceg lehetnék, és akkor, Drágám, összeházasodhatnánk, beköltözhetnék a kastélyodba az anyámmal együtt, ahol főzhetnél, moshatnál ránk, nevelhetnél a gyerekeinket, és emiatt örökké hálás és boldog lehetnél.”

Aznap este, miközben a gyönyörű hercegnő könnyű vacsoraként fehérborban és enyhe hagymamártásban megfuttatott fenséges békacombot szopogatott, magában elmosolyodva így szólt: én ezt egyáltalán nem így gondolom.

Readme.txt

INDIA

Azt hiszem Indiáról néhány dolgot mindenki ismer, mégis viszonylag keveset tudunk a Föld második legnagyobb lakosságszámú (1 milliárd fő) országáról. 3,29 millió km²-es területével a 7. legnagyobb ország, ezzel majdnem akkora mint az Európai Unió . A népesség nagy része (72%) indoírani nyelveket (17 féle), legfőképp hindit (38%) beszél . A déli területeken drawida nyelvek a meghatározóak. A hivatalos nyelv a hindi és az angol, de ezenkívül 17 nyelv az alkotmány által is elismert, az angol országosan elterjedt nyelv. Fővárosa Új-Delhi 7,2 millió lakossal. Az analfabetizmus az utóbbi évtizedekben jelentősen csökkent, de még így is 47%-os, a csecsemőhalandóság 7,2 %, a születéskor várható átlagos életkor 62,5 év, egy orvosra 2400 beteg jut. Gazdasága viszonylag fejletlen, az egy főre eső GDP 487 euró , viszont nagy ütemű növekedést mutat. Az ország pénzneme a rúpia, 1 INR = 4,86 HUF .

Államforma:

Szövetségi rendszerű köztársaság. Az államfő Abdul Kalam, a miniszterelnök Atal Behari Vajpayee. A parlament kétkamarás : a felsőház 245 fős ebből 12-t az államfő nevez ki, a maradék 233 egyharmadát a szövetségi államok, két évente választják meg 6 éves időtartamra. Az alsóház 545 fős, 5 évente tartanak választást. Az alsóházban helyet foglal még az Anglo-Indiai Társaság

2 képviselője akiket az elnök nevez ki. Az államfőt egy külön testület választja meg amiben részt vesz a parlament mindkét háza illetve a szövetségi államok parlamentjei.

Történelem:

Úgy tartják, hogy India őslakosai a drawidák voltak (valószínűleg az ő leszármazottai a tamilok), Kr.e 1500 környékén az áriják (egy indoírani nomád népcsoport) érkezett ide és a drawidákat délre szorították. A Védák-ból (Kr.e 1000-ből származik és ezzel a Föld legősibb vallásos irata), jól megismerhető az árja vallás és filozófia . A védikus vallás és a Harappa kultúra (egy neolitikus drawida kultúra) vallásából jött létre az ortodox hinduizmus. Az áriják a brahmanok (papok) segítségével bevezetik a kasztrendszer és ezáltal megerősítik uralmukat a nem árja népek fölött. Az árja nyelvből kifejlődött a szanszkrit nyelv ezen a nyelven íródtak a nagy eposzok (Ramayana, Mahanharata). Sokkal később a szanszkritből

kifejlődik a ma is használt hindi. A kasztrendszer ellen emelte fel szavát a Kr. e. 560-ban született Gautama Siddharta a buddhizmus megalapítója. A buddhizmussal párhuzamosan fejlődik ki a Kr.e. 540-ben született Mahavira Vardhamana által alapított dzsainizmus. A következő időszakban több nép is meghódítja India egyes részeit. Csak Asóka királynak (Kr.e. 272-231) sikerül újra egy hatalmas birodalmat létrehozni. Annak ellenére, hogy Asóka a buddhizmust terjesztette, az összes vallást

tolerálta, halálával birodalma szétesett és görögök, szkíták illetve török-tatár népek törtek be India területére. A buddhizmus fokozatosan vesztett jelentőségéből és a 8. századra újra elterjedt a hinduizmus. 711-től megjelennek az arab hódítók, sikerüket annak köszönheték, hogy a legalsó kaszta tartozó „érinthetetlenek” tömegesen tértek át az iszlámra. Emiatt szinte állandóan harcok folytak a hinduk és a muszlinok között. Az északi területeken uralkodtak a mogulok a 16. és 18. század között. Ekkor épült az igaz szerelem jelképének tartott Taj Mahal is. Az 1600-as évek végén újra hódítók jelennek meg, ezúttal a perzsák, az angolok és a franciák. 1757-ben a Plassey-i csatában az angolok legyőzik a franciákat. Ezzel megkezdődik a brit gyarmatosítás. A gyarmatosítás először csak a kereskedelem miatt történt, a hatalom ekkor a Brit-Kelet Indiai társaság kezében volt. 1857-ben tört ki a legnagyobb felkelés amit az angolok sikeresen levertek. 1858-ban a hatalom átkerül a Brit Birodalomhoz, és Viktória királynő India császárnője lesz. 1887-ben megalakul az Indiai Nemzeti Kongresszus melynek célja India függetlenségének kivívása. 1915-ben Mahatma Gandhi bekapcsolódik a függetlenségi mozgalomba és meghirdeti a békés ellenállás azóta is elterjedt formáját, a polgári engedetlenséget. 1942-ben Anglia domíniumi státust ajánl Indiának, de ezt Gandhi elutasítja. A háború végével felismeri a brit kormány, hogy már nem tudják megtartani Indiát. 1947-ben megérkezik Lord Mountbatten, és sikerül elérnie, hogy India kereskedelmi partnerként benmaradjon a Brit Nemzetközösségben. 1947. augusztus 15-én kikiáltják India függetlenségét. És ezzel egyidőben létrehozzák a muszlim részekből Pakisztánt. Ekkor indul meg a Föld legnagyobb menekülthulláma: muszlimok Indiából, a hinduk Pakisztánból menekülnek el. Súlyos harcok következnek be Punjab környékén, aminek Gnadhi éhségstrájkja vetett véget.

1948-ban egy fanatikus hindu megöli Gandhit. 1947-1964 között Jawahal Nehru volt az ország miniszterelnöke, fontos közigazgatási reformokat hajtott végre és 1950-ben életbe léptette az új alkotmányt, 1959-62 között kisebb összetűzések voltak Kínával, az északkeleti Ladakh tartomány miatt 1965-ben háború tört ki Pakisztánnal amit szovjet közvetítéssel 1966-ban zártak le. 1966-77 Indira Gandhi, Nehru lánya lett a miniszterelnök, nem kimondottan demokratikus módon vezette az országot. Egy kis szünet után még 1984-ig miniszterelnök volt amikor is egy merénylet áldozata lett. Őt fia követte aki 1991-ben szintén merénylet áldozata. Ezzel lezárult a Nehru-Gandhi klán és a Kongresszus párt uralma. 1999-ben India és Pakisztán is kifejlesztí saját atombombáját. Amit külföldön aggódva figyelnek mert Kasmír miatt eléggé gyakoriak az összetűzések és most már az

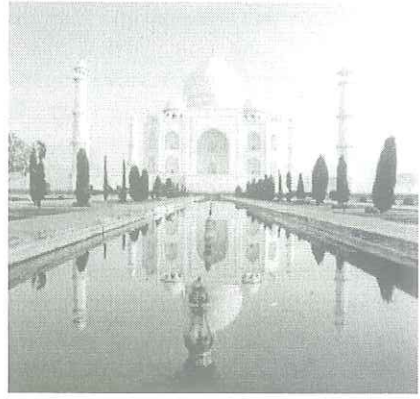
atombomború veszélye is fenyeget.

Taj Mahal:

Gondolom sokaknak ez az épület jut eszébe ha Indiáról van szó. Az épületet Sah Jahan nagy-mogul építette felesége Mumtaz Mahal emlékére, akivel 17 éven keresztül voltak házask és 14 gyerekük született. Az építkezés 1631-ben kezdődött meg és 20.000 ember húsz éven keresztül dolgozott rajta. Ázsia minden területéről jöttek a művészek, hogy elkészítsék a fehér márványból készült csodát. Az épületet drágakövekkel díszítették amit mára sajnos eltávolítottak róla. Az épület történetéhez hozzátartozik, hogy az angol gyarmatosítók egyszer le akarták bontani és csak nemzetközi tiltakozásra álltak el a szándékuktól.

Konyha:

Az ország nagy kiterjedése miatt rendkívül változatos ételekkel találkozhatunk. A fő étel a rizs amit gyakran sáfránnyal főznek ezért kapja jellegzetes sárgás színét. Ezenkívül kenyérszerű ételeket is gyakran esznek ilyen például a *chapati* ami lisztből vízből és sóból készül és lepényként sütik meg, a *puri*-ba még vaját is tesznek és forró vajban sütik meg. A nan egy kovászos kenyér amit főleg a muszlim vidékeken esznek. Az indiai konyha egyik legfontosabb fűszerkeveréke a curry, fő alkotóeleme a kurkuma, de ezenkívül kb. 300 különböző fűszert kevernek hozzá. Étkezések között fogyasztják a *pakora* nevű ételt ez valójában tésztába mártott zöldségeket jelent amit forró olajban sütnék meg. Édességek közül talán az egyik legismertebb a *hlawa* ami kicsi négyzet alakú tészta dióval töltve, a *gulba* tejből cukorból és lisztből készült apró golyócska. A csatni zöldségekből és gyümölcsökből készült édes-csipős étel nagyon finom érdemes kipróbálni! Fontos tudni, hogy Indiában az ételeket mindig frissen szolgálják fel és soha nem melegítik újra. Az étkezés módja jelentősen eltér az egyes területeken, például délen egy banánlevélre teszik ki a kész ételt és a jobb kezükkel eszik meg. Szigorúan csak a jobb kézzel mert a bal az emésztőrendszer másik nyílásának tisztítására szolgál:) Mindenképpen ajánlom, hogy kóstoljátok meg egyszer ezeket az ételeket mert nagyon finomak.

A szél beszél

Jön az a hangulat. A pillanat. Nevezd aminek akard! Az idegszálaidon végigfutó mikro-remegés. A robotolás levegőtlenége. Amikor az íróasztalod fölötti hétrét görnyedésbe beleköltözik a statikusság. Jól tudod, az idő nem állt meg; jelzi ezt a dobhártyádon rendületlenül dobbanó ketyegés; óráé. Érzed, erről már olvastál valahol, egy versben, az emlékezés kerekei közé szorult porszemről. Csak akkor te voltál a porszem; fogaskerekek közé szorult por-szív. De most ez valahogy más. Egészen más. Ezért is mozdul a fejed, hogy átlássz szobád ablaktábláin; „Ne csak nézz, láss!”, de ez most propagandamentes: a világot kutató fürkész tekintet.

Ha perspektívákat keresel, ahonnan szárbaszkótt életed figyelheted, akár több százat is találhatsz. Mégis, most csak egyetlen létezik. Az évszakoké: az egymásba forrt, vagy feledkezett idő-nászoké.

Hatezer-négyszáznyolcvan szívdobbanással ezelőtt, még csak a vénasszonyok törtaranya ömlött a földre, mint a Nap utolsó, erőtlen ígéreteinek egyike. De most egy szemvillanás alatt feltámadt a szél, és életre keltette a közeli erdő neszeit, elbeszélve ezeréves mesék örömeit és jajkiáltásait.

És most olvad eggyé az említett vizuális pillanat és az akusztikus élményvilág. Leronthatatlan a meggyőződésed: minden évszakok közül ezt vártad a

legjobban. Az ősz.

Padlóra hullott és félrelökött könyveid közül kilépve, meleg pulóver és a diszklejtszó után nyúlva, indulnod kell. Sietősen áthaladsz azon a háromszáz méteren, amit a civilizáció még teleszőrömpöl zajaival.

Földút. Tűnődés. Gyermekkorod letűnt csodái. Vajon hányszor szórtad tele lányomaiddal ezt az utat, miközben arcod vonásaiban öröm vagy bánat fénylett?

A patak fölött ívelő fahíd megreccsen lábaid

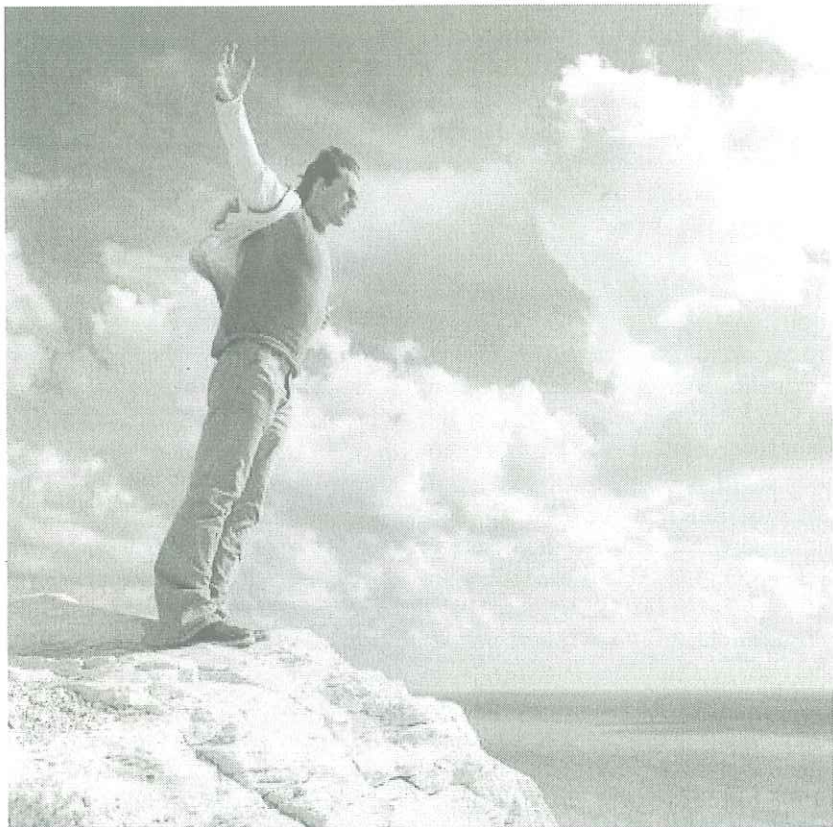
érintésétől. Áthaladsz rajta, mert a túlparton ott a lobogó nyárban üszkösre perzselődött rét; ide hívott vagy kergetett ez a mély és felkavaró szél.

Most nem vonzz a sejtelmes titkokat sóhajtó erdő. A kopár dombra igyekszel, arra a helyre, mely a hűvös áramlatokkal való legintenzívebb találkozás lehetőségét ígéri.

A fülhallgatóban egészen halkán szól a zene,

hogy a levegő süvöltése is eljuthasson hozzád. Különös, Isten és ember komponálta rezgés-rendszer dülja föl érzékelésed rejtekét.

Mozdulataid könnyűek. Mintha indulásod elhatározásával mindennapjaid nyűgét is leráztad volna magadról. Csodalátó szemeiddel a lélekvesztő iramban sodródó fellegek titkait kutatod. Itt-ott Isten arany ujjai átszakítják a felhők szövetét, megsimogatván a föld göröngyeit. És valahonnan – egészen mélyről –

meghallod azt a belső hangot: *Végy egy szelet! Legyen hűvös, őszi. Kergessen gyötrő virrasztásokból kioldott álmokat, és sötét, nehéz fellegetek, melyek fodraiban már csipős zúzmarák lapulnak.* És ahogy megteszed az utolsó lépéseket, arcodat a széllel szembefordítva, és ahogy karjaid felemeled, és ujjaid szétnyitod, hogy a keskeny réseken – akár a hűvös selyem – a csipős szél átömölgjön, megérsz valamit... Ez a pillanat-sorozat, a felismerés tiszta bizonyossága, az indulás szükségszerűsége, tested fázós didergése itt a széllel kövezett kopár dombtetőn: maga a találkozás. A transzcendenssel. És most mindegy, hogy nagyságodra vagy kicsinységedre hívja fel figyelmed, hogy telekiabálsz a csendet, vagy elnémulsz ajkad, hogy

eszedbe jut egy verssor, egy dal vagy egy zsolttár, nem számít.

Itt vagy. A megmagyarázhatatlan egy pillanatra egyszerű és kézzelfogható. És most, amikor visszaindulsz, könnyebb lesz bocsánatot kérned vagy adnod. Kicsit más lesz a tea íze és a tűz melege. És valahányszor megérsz a szél ízét-illatát, egy hosszú pillanatra visszalépsz erre a dombtetőre, melynek most már csak a hátad mutatod, s amitől a száraz fűben sercenő lépéseiddel egyre távolodsz.

-vj-

j.vancsodi@freemail.hu

Emberhatározó 1.

FÉRFIAK

A Manager:

Külsőleg: jól öltözött, kedves, felelősségtudó, magabiztos, élete látszólag vidám, gondtalan és jól szervezett.

Félelmei: reggel elkésik a tőzsdéről, egy hónapban csak másfél milliót keres nettó és ezért körberöhögik, emelni fogja a Mekdonaldsz a "sajtbi", esetleg a "hambi" árát is, nem fog reggel kapni csokis kroasztant, elkapja a kergemarha kórt, véletlenül megszólítja egy nő.

Idézet (színház, Tosca áriája közben, mobilon): Hogy öt pontot estünk a tőzsdén? Azonnal vásárolj 5 milkáért MOL-t!

Szoli king típus:

Látszólag: barna agyonszolizott bőr, kigyúrt, alacsony test, kocka LADA, vastag aranyláncok, mobil, fehér frottírzokni, makkos cipő, susesz (suhogós jogging).

Félelmek: nem adtam tejet Marcellnak (a pitbullnak), kifogy a mobilból a térerő, nincs eléggé izzadságszagom, nem megy a narancssárga pólómhoz a zöld suhogós jogging.

Idézet: "Kóstolgatsz, jóbarát? Leverlek mint vak a poharat!"

Számítógépmániás

Netcowboy altípus:

Látszólag: szakadt poló, farmernadrág, rossz bakancs, néhány hetes borosta.

Félelmei: ma egyik virtuális felesége sem lesz fönt a neten, betelik a vinyó a szexképektől, rajtaüt az FBI, mert pénzt szedett le valamelyik bankszámláról, megint IRC-n kell szakítania a kedvesével.

Idézet: Hát vазze. Ez a page nagyon ruleZ.

Rendszergazda altípus:

Látszólag: nagyon régi (valószínűleg általános iskolás) fekete farmer, nagyon furcsa színű poló, szemüveg, "weird" hajviselet, szandál, esetleg vietnami papucs. Elhízott vagy csontsovány test.

Félelmei: megszűnik a Unix, nem tudja letölteni a RED HAT 5-ös verzióját, elfelejti bevenni a vitaminjait, kiderül, hogy a Földön nem csak férfiak élnek.

Idézet: ...és akkor nem tudtam betölteni, mert a mátrix megtelt, és akkor a coredumpot törölni kellett...

Programozó altípus

Látszólag: fehér, napfényt soha nem látott bőr, csontsovány test, beszélni és enni még sohasem látták, számítógéptől 50 méternél még sohasem volt messzebb, nylonzacskóban tankönyvek.

Félelmei: megfosztják a számítógépétől, nem tud reggel bootolni, megszólítja valaki.

Idézet: 0000111000101110000

Felezték!

Megjegyzem gyógyszerész lévén (hasonlóképpen a fogász kollégákhoz) nekünk csak a 2. szemeszterben lesz az ominózus fergetegpartink... , de Nekem jutott a megtisztelő harci feladat, hogy beszámolhassak az idén 4. évükhöz érkezett leendő orvosok azon hagyományteremtő szokásáról, miszerint megünneplik azt a tényt, hogy 3 kemény éven már sikerült túlesniük!

Gyengébbek kedvéért arról az ún. FELEZŐ BULIRÓL lesz szó a következőkben, aminek a TV-torony adott otthont...(Tudjátok, aminek a plakátjára szardíniás doboz került!)

Sokan (és nemcsak az „ünnepeltek”) már év eleje óta készültek erre az estére, de szép számmal akadtak olyanok is, akik csak az utolsó percekben határozták el magukat... akárcsak jómagam. De azt szokták mondani, hogy a legjobbak a spontán bulik! Vagy mégsem?!

Nehézkes volt az indulás. Amint a szervezőktől megtudtam, még a 11 óra előtt induló buszjárat körül kalamajka támadt: mivel a Volán ugyan rendelkezésünkre bocsátott még egy „menetrendszerinti-különjáratot” csak sajna a két „35”-ös jelzésű autóbusz helyett csak az egyik állt indulásra készen. Legalábbis az érdekeltek ezt vélték gondolni!

Mivel a „34”-es számozású „ikarus - csoda” sofőrje nem igazán használt megkülönböztető jelzéseket, ezért társaink nem is próbálkoztak a busz igénybevételével!

De, hogy semmi se menjen könnyen, a kollégiumok érintésével közlekedő járat is csalódást okozott egyeseknek, hiszen már a B-kolinál kénytelenek voltunk vagy 20 embert otthagyni. (Nem fértek fel!) De szerencsére, azért sikerült feljuttatni valahogy az elszánt, tombolni vágyó fiatalokat a magasba...

Lassan - mivel csak 15-ös turnusokban tudunk felliftezni -, de biztosan végre mindenki megérkezett. És kezdetét vehette a mulatozás! Hát az biztos, hogy nem mindennapi dolog, ha az ember lábai előtt hever egész

Pécs... Bár voltak páran akik a tériszonyukkal küzdöttek az elején, bizonyos mennyiségű alkoholos ital bevitele után (kínálatban nem volt hiány!) már azért ők is kezdték elengedni, amibe addig kapaszkodtak, és teljesen átadták magukat a mámoros kábulatnak!

A zene? Annak ellenére, hogy egy profi DJ-t szerveztek be, azért nem minden a jó keverésen múlik. Elég „blokkos” volt a felhozatal, olyan értelemben, hogy az eltérő ízlésvilágú emberkének nem táncikálhattak kedvükre szünetmentesen! Vagy legalábbis hullámozó intenzitással, illetve lelkesedéssel tették mindezt...(Speciel én nem zavartattam magam emiatt túlságosan.) No de azért nem mindenki fogatta átütő lelkesedéssel a Britney Spears nótáit!!!

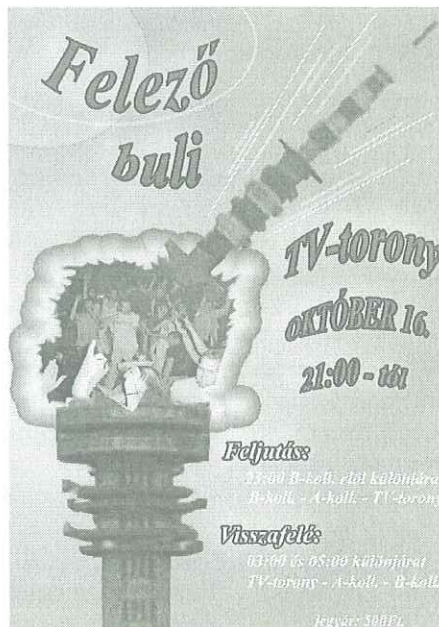
Összességében viszont úgy láttam, hogy jó hangulatot csinált a különleges helyszín.

Egészen addig a pontig, amíg a résztvevők többsége nem jutott el odáig, hogy ma estére ennyi elég volt. De hát három előtt nem lehetett – akarom mondani, nem volt túl ajánlatos – nekivágni a hazafelé útnak! De ez a művelet is eléggé rizikósra sikerült. Az hagyján, hogy a buszban (itt jegyezném meg a csuklósok nem tudnak a szerpentin felmászni!)

kb. 200- an nyomorogtunk, de jó páran még ekkor is hűlt helyét találták a megrendelt tömegközlekedési eszköznek! És mivel a fagyos késő őszi estén nem volt sokuknak kedve gyalogosan lekommandózni a város szívébe, ezért kénytelen- kellenen hazafelé vett portyájukat a „taxi” névre hallgató dologgal kellett, hogy bevégeztessék.

Persze akadtak olyan elvetemült figurák, akiknek ennyi nem volt elég a jóból, ezért még pár órával hosszabbra nyújtották az éjszakát...

Az az egy viszont biztos, hogy hiába életveszélyes a TV-torony 300 felett, mi TÚLÉLTÜK!

Könyvajánló

Mi is az irodalom? Valaki véleménye szerint, azoknak a szakférfiaknak/szaknőknek a tudománya, akik más írásaival foglalkoznak, valamint az az óra, amire utáltam bejárni a középiskolában. Ki is az író? Az író -az egy ember; Esterházy szerint- egy olyan valaki, akinek elvileg nem jelent gondot az írás és teleszórja egy könyv oldalait betűkkel. A többi már business. Ki az olvasó? Egy olyan valaki, aki pénzt, időt, és energiát fektet egy ilyen betűkkel teleszórt papírhalmazba. Miért olvas az olvasó? Mert rájön, hogy ezek a betűk szavakká, a szavak mondatokká, a mondatok gondolatokká, a gondolatok meg egy egésze állnak össze, jobb esetben.

Olvasva Kundera Búcsúkeringő című könyvének füljegyzetét, csak arra tudtam gondolni, hogy avval a nyolc személlyel a könyvben, azalatt az öt nap alatt – amennyi ideig a regény játszódik- nem történhet semmi olyan, amiért nekem ezt a könyvet el kellene olvasnom. Tévedtem. Egy nagyon jó barátom csak annyit mondott: read it, it's worth it (olvasd el, megéri!). Szóval enyhe undorral, hogy már megint belekényszerítettek valamibe, keserű szájjal, de belevágtam a regénybe. Nem is kell mondanom, nem tartott ki két egész napot. Szóval a nyolc szereplő, kiknek útjai egy közép-kelet-európai fürdővárosba futnak össze, valamilyen szálon össze vannak kötve egymással. Ruzena, az ápolónő hihetetlen erőfeszítéseket tesz a vidéki élet szürke hétköznapjaiból való kiszakadás érdekében, megpróbálja Klimó, a fővárosi dzsezztrombitás nyakába varrni születendő gyermekét. Klimó, rendkívül féltékeny és gyönyörű felesége előtt nehezen tudja csak eltitkolni azt az egyéjszakás kalandot, ahol valószínűleg teherbe ejtette

Ruzenát, de még nagyobb erőfeszítésnek bizonyul az abortuszra bírni a lányt, aki jövőjét a gyermekben látja. Aztán még belép az egyre bonyolódó cselekmények forgatagába egy orvos is, aki elég sajátos módszerekkel teszi termékkennyé a fürdőváros, valamint az ország legkülönbözőbb helyeiről odaérkező hölgyeit. A baj csak az, hogy minden második gyermek a városban hasonlít az orvosra (de ez senkinek sem tűnik fel). Megjelenik

még egy -az orvosok szerint halálán levő- kicsit valószínűtlen amerikai, Bertleff, aki elfogadva betegségét, megpróbálja kihasználni minden maradék idejét, hogy a fürdőváros szebbnél szebb hölgyeivel a boldogság ösvényeire léphessen, még egyszer. Talán még egy szereplő említésre méltó, Frantisek, Ruzena volt szeretője, aki Ruzena árnyékában húzza meg magát, és aki inkább egy kíváncsi kisfiúra hasonlít és a körülötte törtétekből egy szót sem ért, de talán nincs is rá esély, hogy valaha is meg fogja; egyszerűen csak környezetének áldozata.

A konvergáló szálak a szocializmus eme sötét korszakában, az erkölcsstelenség birodalmában futnak valamerre, a homályos jövő felé, az egyre erősödő bizonytalanság felé. Az író hihetetlen ügyesen kezeli ollóját, vágja el és köti le vagy össze azokat a szálakat, amiket el kell vágni, és össze kell kötni, kikerekítve egy olyan történetet, ami után az ember elgondolkodik a valódi emberi értékeken és az akkori (70es évekbeli) élet tragikumán. Akinek egy kicsit is felkeltettem az érdeklődését annak csak annyit mondok: read it, it's worth it.

Mūvi

Kritix

KILL BILL

Quentin Tarantino negyedik, egész estét betöltő filmje került mozikba, és ha szabad mondani már megint sikerült maradandót alkotnia a srácnak. A történet maga eléggé szimplácska, lényege, hogy soha ne lőjj fejbe egy várandós anyát, aki a kenyerét bérgyilkolásból teremti elő. A Fekete Mamba (Uma Thurman) álnévre hallgató pehelysúlyú gyilkost, az oltár előtt végezik ki, a násznéppel együtt egykori kollégái és a banda főnöke, Bill. Utolsó

lehetővével még elrebeci, hogy az élet, amit szíve alatt hord, a halálos lövést leadó főnökének háromszázmillió kicsi „ebihalainak” egyikétől való, ergo a gyilkos gyermeke. Négy év kóma és egy platinalemezzel a fejében gazdagabban bosszút esküszik és

szisztematikusan legyilkolja hóhérait. Mivel öt ember kivégzését nem is olyan egyszerű elmesélni ezért a film két részesre sikerült, tehát valójában Bill meggyilkolásáig nem is jutunk el... Ez a tény nem zavaró, mert a ponyvaregényből már ismert, a történet epizódokra való szabdalása nem kelt hiányérzetet. Mint tudjuk egy film zenéje meghatározó lehet, amit jelen esetben rendkívül jó érzékkel válogatott össze a rendező saját bakelit lemez gyűjteményéből a 70-es évek zenéiből. A film első kockái hősnőnk péppé vert arcából állnak, amint éppen készül befogadni a golyót, pici koponyájának csontjai közé, fekete-fehérben. A lövés után felgördül a főcím és megszólal a Bang Bang (My Baby Shut Me Down) című melankólikus melódia. Gondolhatnánk, hogy annyi ilyen

„bunyós” filmet láthattunk már de nem ennek a rendezőnek, valahol az örült és a zseni határán álló agytekevényeiből származót. Feltűnő hogy néhány jelenet mintha már ismerős lenne a Mátrix és a Tigris és Sárkány című filmből, ami érthető mivel ezeket a harcjeleneteket Yuen Woo-ping koreografálta jelen esetben is. A csetepaték során annyi vér folyik, hogy szerény véleményem szerint kiürültek Japán vérbankjai. Az anime szerelmesei is találhatnak kedvükre valót a filmben, mivel egy egészen hosszúra sikerült rész rajzolt valahol az örület határán. Azt az idegsejtet, ami azt a

megráztolt jelenetet kigondolta, amikor a puskácsóból kiröppenő golyó átviszi az autó szélvédőjét, berepül az utastérbe, eltalálja a célszemély homlokát, betöri a homlokcsontot és látható lesz amint áthalad az agykamrák között majd kitépi a koponya hátsó falát

és magával visz egy kis fehér-állományt az ülésre, nem irtanám ki alkohollal. Szerencsére Tarantino legyőzte ama mérhetetlen vágását, hogy szerepeljen saját filmjében, mint mellékszereplő. Utólag is, köszi!

Tovább szaporítani a szavakat a lap hasábjain nincs értelme, mert mindenki a saját szemével és agyával tudja legjobban felmérni mekkora durranás ez a film. Igazi medikusnak való csemege, az artériás vérzés és az amputáció tankönyvi példáival tarkítva. Tehát mindenki kapja fel a barátját és barátosnját és mennyen moziba vagy tölts le netről és nézze meg legalább egyszer, de ha lehet többször.

Vena literatura

#9 Dream

Nyugatra nézõ szobámban ülve
 csak két üvegtábla választ el tőle
 hogy megérintsem a halálkõ napot
 s elhamvadjak amiért adott
 a sors egy percet az életemben
 amikor végre boldog lehettem
 volna...

- köszönet sikkálná -

A vászon

Jégvirág bontja szirmait
 a szertelen festõ eldobott vázlatán.
 Fagyott festék pattogzik róla,
 ahogy dermedt lelkem vacogva
 takarózik
 emléked foszladozó vásznába.

- köszönet sikkálná -

Havinnal

BIFFIDUS ESSENSIS BULIZNI MEGY

A pizza jól tönkrevágta gyomrod. Persze nem csak az, hogy ötnapos volt, hideg, és kemény, hanem a tej sem volt friss, amivel leöblítetted. Mellé az nap este mindezt összekeverted egy kis vodkával, három sörrel, kaszinótojással, és mikor a házibuliból áttantorogtál a másik buliba, a szájszag elkerülése végett még fogat is mostál, de a habot véle tlen ü l lenyelted...

A gáz, hogy azok a kis élőlények a beledben ezt már nem nagyon élték túl. A Biffidus Essensis-ek, amely a TV-ben látható cérnávékony lányok emésztését könnyítik, most azt mondták az akciódra, hogy viszlát. Majdnem mind. De mintha a Jakupcsek Gabi kezében is láttam volna egy ilyen

joghurtot minap a reklámok között. DE itt még nem tartunk, folytatam onnan, hogy megérkezel a második házibuliba.

A házigazda megkínál egy Martinivel, ez egy picit puccosabb lakás, a szülők nem kímélték megtönni a bárszekerényt, de most nincsenek otthon. Jön a házigazda barátnője, és két puszival üdvözlő, majd teletömi a szádat pogácsával. Bent még kicsi Chips, az MTV-ben tekereg Shakira, ezt nem lehet bírni, csak további feles konyakmeggy fogyasztásával. Megérkezik Endre, kezében „apu” szilvapálesztével, amely 60 fokos legalább. Egye fene, megkóstolod, a lányok már úgyis az asztalon táncolnak egyikük melltartóban, de mindegy....

A maradék Biffidus Essensiseid egymásnak dőlve veszik észre, hogy valaki berakott egy kis Tankcsapdát. Pogóznak egyet, és bedőlnek a kaszinótojással keveredett Chips és sörös-majonézes-szilvapálesztés-martinis-mustáros folyóba....csak úsznak, és csak úsznak... hol is tartottunk?!?

Böff. Teszed hozzá személyes véleményed a többiek beszélgetéséhez, majd szemérmesen eltakarod a szád. Megnézed az órát, fókuszálsz erősen. Éjfél van, irány a Rák, Pek, Sörház, vagy mindegy, ugyanolyanok már. Útközben a Non-Stopban ráderöltetnek egy sört, de azért inkább viszel még egyet, hogy kiegyensúlyozd a két oldalad. Ezt persze nem lehet bevinni a bulihelyre, ezért ledöntöd. Bent vágni lehet a füstöt, kiszemelsz magadnak egy valakit, és csak szemezték majdnem egész este. Táncolsz is. Minden tompa, de színes. Aha. Ezt a slágert ismerem. Aha, picit zsibbad a tarkóm. Aha. Jajj a nagyújjam. Aha, vagy úgy: Lassúsom vele. Hmm. Ezz jó.

Tudni kell persze, hogy a Biffidus Essensis sötétben él, ugyanis a beleidben nincs közvilágítás. Ezért nem látja, hogy épp egy nagy szerelem van kialakulóban, egy diszkóban és benned valahol hajnali fél négy felé. Ettől függetlenül az életben maradtak beszélgetnek egymással, és a külvilág rezgéseiből arra következtetnek, hogy veszélyben vannak, ha maradnak.

Fél hat van. Már tisztul a fejed. A lánnyal baktatsz fel a Mecsekre valahová, ott van kolija, de aludhatsz nála. Aludhatsz! –hangsúlyozza, de kedves hozzád, és egyre hasogatóbb fejfájás mellett neked ez egy jó és elfogadható válasznak hangzik. Megérkeztek, és az utolsó mondat, amely elhagyja szád: Ugye milyen

jó volt buli után benyomni egy jó sültkolbászt a piacon? - Mire hirtelen éles fájdalom hasít a hasadba. Elnézést kérsz, és összeszorított farral elindulsz a WC felé. Egyre nehezebben haladsz. -Csak érjek oda - morgod feszülten, miközben egyre pokolibb a fájdalom.

Még tíz lépés. Agyadban romantika helyett szikrázó gondolatok, és kifejezések. Bilagit. Széntabletta. Beöntés. Hasmars. Ekkora érsz el a várt helyre. Letéped az öved, fenébe még le kell tolni... de sikerül. Sikerélmény közt eszedbe jut, ahol ez a történet félbeszakadt egyszer: Jakupcsek Gabi és a Biffidus Essensis TM (a magyaroknál levédett ez az élőlény-technológia. Nem ám aktív flórás joghurt... Mindent csak latinul, rendjén). Igen! Ez az! Féltisztá agyadban ez újabb siker, tök jól rájössz, hogy végre ötvöződik itt a buli meg a tudomány. Szóval PARTY and SCIENCE! YES! Nem is beszélve az új szerelemről, aki már biztos nagyon vár.

Biffidus Essensis valahogy ráérez minderre. Nem tartja jogosnak, ami történt vele. -Ami történt megtörtént, de nem veszed fel a segged innen délutánig! - mondja magában. És mintha a takarítószemélyzet is

összebeszélt volna az Essensisekkel, miközben vágyakozva, a lányra és a pihenésre gondolsz, észreveszed a tény: 10 méteres körzetben egyetlen WC-papír sincs. Papír zsebkendő és napilap se. Persze a legfontosabb segítség, már Biffidus Essensis sem. Kell ezek után egy amerikai happy-end-es befejezés ??! Legyen.

Délután arra ébredsz, hogy kopognak. Kinyitod a szemed, a francba még mindig a WC-n ülsz, iszonyatos bűzben, feneked kimarva csontig. Arcod a farostlemez-ajtónak nyomva. Kinyitod az ajtód, a fény fájdalmasan fényes, és egy női alak rajzolódik körül, és kedves hangon azt modja: -Ezt neked hoztam, és egy tekerics WC-papírt nyújt át, tetjén egy Activia joghurttal és egy kiskanállal.

Persze a valós életben ilyen nincs. És melleleg, hogy legyen tanulság, akkor ha nagyon zúzos buliba méész, vigyél magaddal papírt és legalább egy kiskanál... .. jól tudod, hogy mit. ;)

-rafilm@-

Emberhatározó 2.

NŐK

Plaza Cica:

Látszólag: feszes nadrág, szexi tetkó, falatnyi tapadós top, a cipője nélkül nem érne fel a bárpultot.

Félelmek: letörik a műkörmöm, lejár a szolibéretlem, elhagy a pasim, a merdzsós.

Idézet: Jó, smárolhatunk, de ha elkened a szemfestékeket, meghalsz!!

Manager Cica :

Látszólag: kiskosztüm, nagy ész, jobb kézben mobil, bal kézben filofax, hóna alatt aktatáska.

Félelmek: meghúzza valaki a vadiúj céges autót, vírusos lesz a laptopom, csökken az értékem a munkaerőpiacon.

Idézet: Visszajött már a HR-ról a CV-je annak az új kollégának, akivel az FMCG sales force-unkat akarjuk erősíteni?

Férjet-akarok Macska :

Látszólag: ábrándos tekintet, konzolidált viselet. Ha tüzet kérsz tőle, a folyosón elkéri a telefonszámodat, és ha legközelebb összefutok, azon bánkódik, hogy nem

hívtad fel.

Félelmek: siet a biológiai órája, nincs kinek kivasalni az ingét.

Idézet: Láttad azokat az édes bucifejú gyerekeket, ahogy a homokozóban játszottak a papájukkal?

Sznobi Cica, (kultúr) egyetemista:

Látszólag: művészlélek

Küllem: fontos az egyediség, a másság, ami néhol a régi korokat (hippizmus) idéző méregdrága tömegcuccok viseletében merül ki. Kerülni a divatot, kivéve az "altis" vonalat.

Öltözet: bársony gatyó haranglábbal, egyszerű pólócska "ART" vagy "Cannabis" felirattal, bokáig lelógó kötött pulcsi, bársony- vagy bőrcipellő lehetőleg piros, zöld, vagy lehetetlen kék színekben. Bahiás ékszerek.

Félelmek: még nem láttam a "Művészen" Hal Hartley legújabb filmjét, így nem tudok róla értekezni. Mi lesz, ha egyszer bezár a "Ciánkáli"? Nem jutok le a ma esti Kispál koncertre...

Idézet: "Szerintem a világmindenség fontos alkotóelemei vagyunk, mely a tudatunk kiteljesedésével válik harmonikus egységgé" - ppphhuu - füstöt kifúj.

Horoszkóp

Kos: (Március 20.-Április 19.)

Nagy energiával kezded a hónapot, sokan viszont óvatosságra intenek. De mint tudjuk, nem tartozol a könnyen befolyásolható személyek közé, így ez csak fokozza elszántságod. Mindenestre légy körültekintő. Temperamentumodat inkább a másik nemnél vesd be, hogy mielőbb „igen” legyen belőle. 15.-18. között a Hold a Te jegyedben áll, ez elősegíti, hogy végre megtaláld lelki békéd. Aminek épp itt az ideje, mert a hónap vége felé lassan elkezdheted energiáidat a tanulás felé terelgetni, nem igaz?

Bika: (Április 20.-Május 20.)

Uralkodó bolygód, a Vénusz, e hónapban a Mérlegben áll, ami harmóniát sugároz, Te ezzel persze nem éred be, szeretnéd ezt konkrét sikerre váltani, méghozzá a hódítás terén. Valljuk be őszintén, ez a kis nyugodt, kalandszegény évkezdés nem is igazán a Te asztalod. Na de majd most! Azért nem árt óvatosnak lenni, lehangoló stílusod nem mindenkinél vezet eredményre, persze nincs is szükséged mindenkire... csak majdnem mindenkire. A gólyabál kitűnő alkalom, hogy formába hozd magad!

Ikrek: (Május 21.-Június 20.)

Kommunikációs képességeiddel tűnsz ki ebben a hónapban igazán. Bármikor bármilyen helyzetben könnyedén társalogsz, hiszen jegyed ura, a Merkúr a szavak eszközét biztosítja számodra. Már csak azt kell eldöntened, hogyan hasznosítod mindezt. Amennyiben a „szakmai előmeneteledet” vs. tanulmányaidat kívánod elősegíteni, sikereket érhetsz el, de ezzel egyidőben problémák adódhatnak magánéletedben. Így aztán diplomáciai képességeidet nem árt ezen a téren is bevetned majd...

Rák: (Június 21.-Július 22.)

Most elsősorban megértésre vágysz, de hiába párod minden kedves próbálkozása, nem egyszerű beszélgetést, bizonyítékot

szertnél... Talán kicsit megszokottá vált már az együttlét, ezért is támadnak paranoid gondolataid társad hűségét illetően. Ehelyett viszont ki kellene használnotok a Vénusz kedvező energiáit október utolsó hetében egy közös, izgalmas program keretében. Aki viszont épp a párkeresés útvesztőiben vesztegel, annak jó alkalom lehet a gólyabál ugyanezen Vénusz energiák kiaknázására.

Oroszlán: (Július 23.-Augusztus 22.)

Gyönyörű ez a hónap, nem igaz? Diákhitel, ösztöndíj... Végre nincs anyagi gátja terveid megvalósításának. Mindenek előtt társasági életed felpezsdítésébe investálsz. Meglepő módon ez a befektetés minden ellenkező látszat ellenére megéri, ugyanis felbukkan valaki, aki igazán lázba hoz. És ez persze minden pénzt megér. Azért a hónap vége felé nem árt némi önkontroll e téren, előtted a gólyabál, kell egy kis tartalék. Jó szórakozást!

Szűz: (Augusztus 23.-Szeptember 22.)

Használd ki, hogy ebben a hónapban fergegetesen pörög az agyad! Nem kell feltétlenül a tanulás terén, bármilyen területen félelmetes lehet, hogy emlékeidben az utolsó mozzanatot is őrzöd. Amin mostanában munkálkodsz, téltre meg is hozza gyümölcsét. Egy barátodnak szüksége lehet támogatásodra és tanácsaidra. Ha jó időben, jó helyen leszel, még te is sokat profitálhatsz ebből. Mindenestre barátságotok szorosabbá válik. Párossal harmonikusan alakul kapcsolatod, némi gasztronómiai nézeteltérés adódhat legfeljebb...

Mérleg: (Szeptember 23.-Október 22.)

Születésnapodat ünnepeld társaságban! Ne számítsd a napja, az egész hónap a Tied! Bolygód a Vénusz uralkodik most, ez jótékonyan támogatja terveid. Talán kicsit az anyagiakra kellene ügyelned (ezzel tisztában is vagy, csak nem szívesen gondolsz rá), a pillanatok értékét mindig az emberi hangulatok hozzák. Oldódj fel ebben az érzésben és légy szabad! A pénzügyeid pedig előbb-utóbb

rendeződnek. A Rákban járó Szaturnusz nyugtalanító hatással lehet, de kezeld tudatosan a külvilágból érkező stresszt. Érzéseidről pedig beszélj szívből, őszintén és a magányérzet elillan.

Skorpió: (Október 23.-November 21.)

Fanatikus elszántsággal kezded a hónapot és szövögeted terveid. És tőled megszokott módon ezeket mind sikerre is viszed. Csak arra vigyázz, hogy mások életét túlzottan ne változtasd meg saját céljaid miatt. A Jupiter, a Vénusz és a Szaturnusz együttállása a hónap közepén tovább fokozza energiáid. Szerelmi téren azonban nem tesz jót a túlzott racionalitás, párod gyengédségre vágyik, és egyszerűen arra, hogy szeresd... Ne hajszold bele őt is pörgő életritmusodba. A gólyabál jó alkalom a lazításra!

Nyilas: (November 22.-December 21.)

Kaotikus hónap elé nézel. Minden összeomlani látszik, és a hó elején kapott nagyobb összeg is rohamosan fogyni. De szerencse, hogy a nyilas mindig optimista és jövőbetekintő alkat, ez most is kihúzza a bajból. Mindezt nagyban segíti társad, aki igazán megértő lesz veled, és mindenben támogat. Lehet, hogy több figyelmet kellene a szentelned az igazán fontos dolgokra? Párod és barátaid igazán megérdemlik a törődést. Légy hát türelmesebb velük...

Bak: (December 22.-Január 19.)

Túl sokat aggodalmaskodsz mostanában. Szeretted minden programod jó előre megtervezni, és idődet beosztani, nehezen hajlasz a spontán ötletekre. Ebből ugyanis bőven kijutott az elmúlt időszakban és szeretné kicsit rendezni az

életed. Barátaid viszont folyton megakadályoznak ebben, és jó pár buliba elrángatnak. Ez viszont érzékenyen érinti pénztárcádat, amire csak hónap végén jössz rá. Ezért jó, ha előre tervbe veszed a gólyabált is, nehogy aztán a csúnya anyagiak miatt hagyd ki...

Vízöntő: (Január 20.-Február 27.)

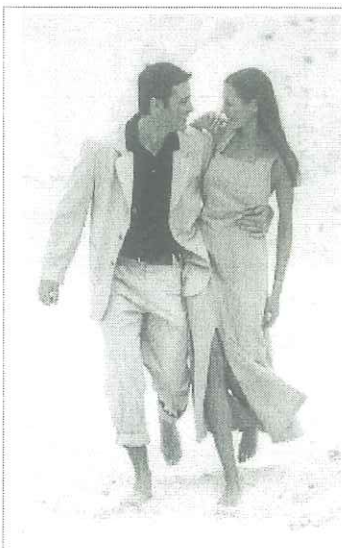
Nagyon jó idők jönnek most olyan tervekhez, mint ismerkedés, kapcsolatépítés, ösztöndíj tervek, újítás, kreatív ötletek kivitelezése. Bátran szabadon engedheted fantáziádat, hozz létre minél több színes álmot, nem kell most ezek megrostálásával foglalkozni: legfontosabb az alkotás. Legyen ez akár forradalmian új! A hónap első felében olyan hírek foglalkoztatnak, amelyek eléggé elfoglalttá tesznek. A Vízöntő utolsó fokain járó Uránusz gyors, hirtelen külső hatásokat rejteget, a szokatlan közeledésekre leginkább az 5-én jegyében járó Holddal tehet lépéseket.

Halak: (Február 18.-Március 19.)

Kicsit bizonytalan leszel ebben a hónapban, és sokat bosszankodsz feleslegesen. Mivel mindenben a rosszat látod, nehezen tudnak kedvedre tenni barátaid, pároddal is sok konfliktus adódik. Pedig pontosan tudod, hogy igazából egy konkrét dolog miatt vagy ingerült az utóbbi időben, és erről ők igazán nem tehetnek. Próbáld meg lazítani kicsit, menjetek el pároddal a gólyabálba és amennyire csak tudod használd ki az időt decemberig. Épp elég stressz éri az embert vizsgaidőszakban. Az élet pedig sok szépet tartogat számodra, még ha ebben az esős, borongós időben nehéz is észrevenni ezt...

-bb-

FÉRFI - NŐI DIVATÁRU
ÖLTÖNYÖK, ZAKÓK, NADRÁGOK
MÉRET UTÁNI KÉSZÍTÉSE

PÉCS KERESKEDŐKHÁZA
RÁKÓCZI U. 46.
06-20/552-2573

Diákoknak 10-20 % kedvezmény

Rejtvény-fejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
17					18			19								20
21					22			23			24			25		
26			27		28		29		30	31			32			
		33			34	35		36				37		38		39
40	41			42				43				44	45			
46					47			48		49					50	
51			52				53			54			55		56	57
		58			59	60		61			62		63			
64	65				66			67			68		69		70	71
72				73						74				75		
76			77					78						79		80
81								82					83			
84						85		86		87		88				
		89		90		91		92			93	94		95		
96	97		98										99			
100						101		102			103					104
105						106		107			108					109
110						111				112		113		114		115
116						117						118				

Sziasztok kedves rejtvény fejtegetők. Remélem tetszene fog az új rejtvény mivel a szerkesztője is megújult. Élvezzétek hogy új szelek fűjnek!

Vízszintes:

1.épületszint 2.hozzám 10. élőlények használják (~

utánzás) 17. autós játékot játszó 19. régi altató 21. ... Sumac, 22. kettőzött mássalhangzó 23. világtalan 24. részvénytársaság 25. női név 26. ételízesítő 27. Központi Sportiskola 29. cipész szerszáma 30. ...-sivatag 32. gyermekintézmény becézve 33. hív népiesen 34. lipopoliszacharid rövid. 36. megtermékenyített petesejt 38. égitest 40. földrész 43. korszak 44. távoktatási program

46. x agyideg 47. személyes névmás 48. néma hal 49. végtelen ara 51. keresztül 52. helységnév 53. kémiai kötéstípus 56. gyógyító személy 59. Vuk kacsája 60. hosszú morzejel 61. bútor németül 63. Spielberg-Kubrick film 64. végzet 66. tulajdon 68. dolog lat. 70. hőemelkedés 72. Enikő bec. 73. eredménybiztosított 76. téli csapadék 77. ...-okban beszél (érthetetlenül) 78. földművelő eszköz 79. szép madár 81. tökéletes 82. spanyol ex-királyné 83. hányni angolul 84. előtag: kettős 86. Írország sportjele 90. egyféle kártyajátékot játszik 95. ókorban Románia területén élt népcsoport 96. Megfejtés 2. része 100. dinamik feltalálója 101. numero rövid. 102. ásítózik 103. bőr legalsó rétege 104. majdnem itt! 106. üres nép! 107. hajós felesége 110. â 112. főverőér 113. UEP 114. becézett Ilona 116. íróhely 117. kilogramm 118. néma dedós 119. olasz zeneszerző volt

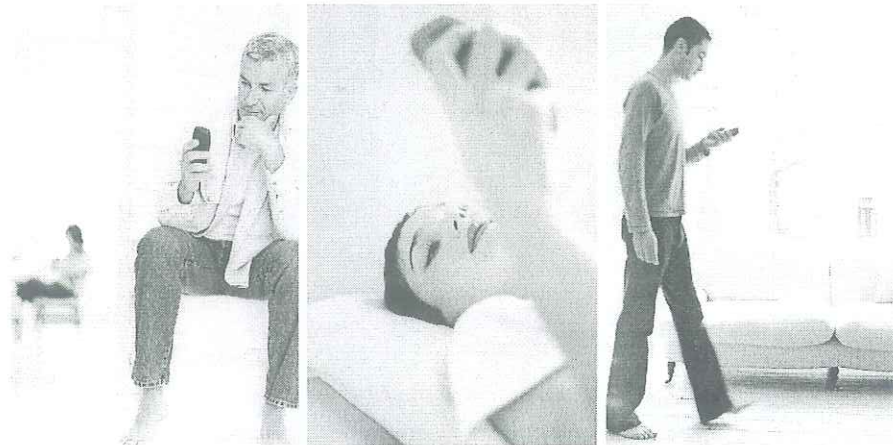
érthetetlenül beszélő 11. olasz névelő 12. levesből szed 13. pusztít 14. kérdőszó 15. olasz tv-adó 16. ázsiai ország 18. a nagy varázsló 19. Megfejtés 3. része 20. ak! 27. focimeccsen és vizsgán is megeshet 28. helységnév 31. Jó estét! Olaszul 33. sérülés nyoma 35. fennkölt, ünnepélyes 37. latin kettősbetű 38. nem, angolul 39. olasz folyó 41. matematika, rövid. 42. szintén-szintén 45. ... Croft – számítógépes női hős 48. egyneműség 50. görög betű (ñ) 53. „G” 55. tampon márkanev 57. mennykő 58. ízesít 59. előtag: három 62. alul 65. ... Henrietta, tornász 66. olasz üdülőhely 67. vég nélkül tré! 69. esté! 71. megröntgenez 73. shall fonetikusán 74. ra, ... 75. gondoz 77. áram is tudja! 80. fél atka! 85. ... Károly, a „Hidember” 87. lizin, rövid. (Y-I) 88. mi miatt? 89. Tibor, rövid. 90. csendes szél! 91. Amó franciásan 92. esel! 93. balhé, zúr 94. Központi Statisztikai Hivatal 95. Németország jele 97. bezörget 98. erős szőrszál 99. csúnyán fal 105. a hét vezér egyike 108. opus, rövid. 109. élvezet 110. táncos mulatság 111. helységnév 115. római 2 116. ..., be

Függőleges:

1. Megfejtés 1. része 2. Michael Ende regénye 3. új vállalkozói adórendszer 4. éneklő szócska 5. ... Ramazotti 6. múlt idő jele 7. lángolás, égés 8. szolmizációs hang 10.

-Ft.-

Hétmillió új lottózót nyitottunk.

Hogy ülve, fekve és állva is játszhas.

A szerencsejátékok már SMS-ben is játszhatók!

Hétmillió mobiltelefon – hétmillió új lottózó.

Mostantól SMS-ben is fogadhat a Szerencsejáték Rt. legnépszerűbb játékaire (ötös-, hatos- és Skandináv lottó, totó, góltotó, kenő). Egyszerűen, gyorsan. Bárhol, bármikor.

Mostantól mobil a szerencse!

Részletek a lottózókban és a www.szerencsejatek.hu honlapon.

Mobil a szerencse.

SZERENCSEJÁTÉK RT.

